

Datum
2023-05-02

Antal sidor
83

Årsredovisning 2022

Torsby kommun

Innehållsförteckning

1	Ordförande har ordet.....	4
2	Politisk organisation.....	5
3	Förvaltningsberättelse.....	7
3.1	Översikt över verksamhetens utveckling.....	7
3.2	Den kommunala koncernen	8
3.2.1	Organisationsschema den kommunala koncernen.....	8
3.2.2	Koncernens bolag	9
3.3	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
3.3.1	Omvärldsanalys /omvärldsrisker.....	10
3.3.1.1	Svensk ekonomi	10
3.3.1.2	Kommunernas ekonomi	11
3.3.1.3	Torsby kommuns ekonomi.....	11
3.3.2	Viktiga förhållanden ur ett risk- och konsekvensperspektiv	12
3.3.3	Pensionsförpliktelser.....	12
3.4	Händelser av väsentlig betydelse	13
3.5	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	15
3.6	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	23
3.6.1	God ekonomisk hushållning.....	23
3.6.2	Kommunens miljöarbete	24
3.6.3	Kommunens kvalitetsarbete	25
3.6.4	Vision och mål.....	27
3.6.4.1	Målavstämning	27
3.6.4.2	Målområde infrastruktur/kommunikationer.....	28
3.6.4.3	Målområde samhällsservice.....	30
3.6.4.4	Målområde boende och livskvalitet.....	32
3.6.4.5	Målområde näringslivsklimat.....	33
3.6.4.6	Målområde kompetens och kvalitet.....	35
3.6.4.7	Målområde hållbar utveckling.....	35
3.6.5	Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning.....	36
3.6.5.1	Den kommunala koncernens resultatutveckling	36

3.6.5.2	Torsby kommuns resultatutveckling.....	36
3.6.5.3	Nämnders och styrelsens resultat	37
3.6.5.4	Kommunens verksamheter	39
3.6.5.5	Finansiell analys.....	46
3.7	Balanskravsresultat.....	53
3.8	Väsentliga personalförhållanden.....	54
3.8.1	Kommunens personal	54
3.8.2	Sjukfrånvaro	55
3.9	Förväntad utveckling	58
4	Drift- och investeringsredovisning	59
4.1	Driftredovisning kommunen	59
4.2	Investeringsredovisning kommunen	60
4.3	Nettoinvestering per huvudområde, kommunen.....	61
4.4	Investeringsredovisning per verksamhetsområden och projekt.....	61
4.4.1	Färdigställda projekt	61
4.4.2	Pågående projekt	64
5	Räkenskaper	67
5.1	Redovisning för kommunen och koncernen.....	67
5.1.1	Resultaträkning.....	67
5.1.2	Balansräkning.....	68
5.1.3	Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	69
5.1.4	Fem år i sammandrag, kommunen.....	70
5.1.5	Kassaflödesanalys.....	71
5.1.6	Redovisning VA-verksamhet.....	72
5.1.7	Redovisningsprinciper.....	74
5.1.8	Begreppsförklaringar	75
5.1.9	Noter.....	76
5.1.10	Revisionsberättelse	82

1 Ordförande har ordet

När vi äntligen såg att pandemin började lugna ner sig, så startade ett fullskaligt krig mitt i Europa och ställde allt på ända. El, bränsle och livsmedelspriserna sköt i höjden och alla våra kalkyler och prognoser fick omprövas. Detta har naturligtvis påverkat alla våra verksamheter i kommunen. Efter ett enormt bra arbete ute i våra nämnder och verksamheter gör Torsby kommun ett mycket bra resultat. Vi har anpassat och omprioriterat och även pausat några projekt för att till slut nå detta viktiga positiva resultat.

Eftersom vi har höga ambitioner att utveckla våra verksamheter och vår infrastruktur i kommunen behöver vi medel till att investera. Med tanke på det läge som råder är det en stor styrka att vi nu har egna medel till satsningar vi vill göra.

Vi ser fortsatt stora utmaningar med höga priser och räntor inom våra kommunala verksamheter, men vi ser också att industri och turistbranschen fortfarande går mycket bra och fortsätter expandera i vår kommun.

När det gäller våra nämnder är det först och främst Barn och Utbildningsnämnden som har haft det svårast att anpassa sina kostnader. Även kommunstyrelsen och fritidssektorn med våra badhus och skidtunneln har haft det svårt med de höga elkostnaderna.

Jag vill till slut ge ett extra beröm till Socialnämnden som gör ett nollresultat under rådande omständigheter.

Sammanfattningsvis kan vi vara mycket nöjda med 2022 års bokslut för Torsby kommun.

Peter Jonsson (S)

Kommunstyrelsens Ordförande

Torsby kommun

2 Politisk organisation

Torsby kommun leds av kommunfullmäktige. För att utföra den verksamhet som fullmäktige beslutar om finns kommunstyrelsen och fem nämnder: barn- och utbildningsnämnden, miljö-, bygg- och räddningsnämnden, socialnämnden, valnämnden och överförmyndarnämnd. Kommunfullmäktige har till sin hjälp en valberedning och politiskt valda revisorer med stöd av sakkunniga.

Nämnder och styrelser från 2019	Antal ledamöter
(Siffror inom parentes avser det antal utskott nämnden/styrelsen har)	
Kommunstyrelsen (1)	11
Barn- och utbildningsnämnden (1)	11
Socialnämnden (1)	11
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	9
Valnämnden	7
Överförmyndarnämnden	3

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige, som är kommunens högsta beslutande organ har 31 ledamöter (mandat).

Ordförande är Zenitha Bäck (S), Ann-Katrin Uppvall (L) är 1:e vice ordförande, Yvonne Broberg (S) är 2:e vice ordförande och Mikael Persson (M) är 3:e vice ordförande.

Från och med den 15 oktober 2022 är det ny mandatperiod. Ordförande är Kjell-Erik Mattsson (S), Mikael Löfvenholm (M) är 1:e vice ordförande, Ann-Katrin Järåsen (S) är 2:e vice ordförande och Bengt Berg (V) är 3:e vice ordförande.

Kommunstyrelsen och nämnderna

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har ansvaret för hela kommunens utveckling och ekonomiska förvaltning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter. Utöver kommunstyrelsen finns det i kommunen fem kommunala nämnder med olika ansvarsområden.

Nämnderna skall följa de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige beslutat om. Nämnderna är också skyldiga att se till att verksamheterna bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Ordförande i kommunstyrelsen och kommunalråd är Peter Jonsson (S). 1:e vice ordförande och kommunalråd är Anna-Lena Carlsson (C) och 2:e vice ordförande är Ronnie Walfridsson (M).

Från och med den 15 oktober 2022 är det ny mandatperiod. Ordförande i kommunstyrelsen (tillika kommunalråd) är Peter Jonsson (S). 1:e vice ordförande (tillika oppositionsråd) är Ronnie Walfridsson (M) och 2:e vice ordförande (tillika oppositionsråd) är Torbjörn Olsson (SD).

De politiska partierna											
Nämnd/styrelse	Ledamot/ ersättare	S	MP	V	M	C	L	KD	SD	DO!T	Obunden
KS (t om 14/10 2022)	Ledamot	4		1	2	2	1		1		
	Ersättare	5			2	2		1	1		
KS (fr om 15/10 2022)	Ledamot	4			2	1		1	2	1	
	Ersättare	4		1	2	1			2	1	
BUN	Ledamot	5		1	2	2			1		
	Ersättare	5		1	1	2		1	1		
SN	Ledamot	5		1	2	2			1		
	Ersättare	5		1	1	2		1	1		
MBR	Ledamot	4			1	2		1	1		
	Ersättare	4		1	1	2			1		
ValN	Ledamot	1		1	1	1	1	1			1
	Ersättare	1		1	1	1	1	1	1		
ÖFN	Ledamot	1			1	1					
	Ersättare	1			1	1					

Partiernas representation

De politiska partierna har olika många platser i nämnder och styrelser beroende på antalet mandat som partierna har i kommunfullmäktige. Överenskommelse genom valteknisk samverkan mellan olika partier kan ske, vilket kan påverka fördelningen av platser i både styrelse och nämnd. I några nämnder/styrelser är vissa partier endast representerade på ersättarplats.

Mandatfördelning och partirepresentation i kommunfullmäktige				
Politiskt parti	Antal mandat t o m 14/10 2022	Parti- representation t o m 14/10 2022	Antal mandat fr o m 15/10 2022	Parti- representation fr o m 15/10 2022
Socialdemokraterna	12	12	10	10
Moderaterna	5	5	5	5
Centerpartiet	5	5	3	3
Vänsterpartiet	2	2	2	2
Kristdemokraterna	1	1	2	2
Miljöpartiet	0	0	0	0
Liberalerna	1	1	0	0
Sverigedemokraterna	5	3	5	5
De Oberoende i Torsby			3	3
Nordvärmlands kommunparti			1	1
Obunden	0	2	0	0
	31	31	31	31

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Den kommunala koncernen redovisade ett resultat på 36 mnkr för verksamhetsåret 2022 varav kommunen redovisar ett resultat på 40,7 mnkr. I tabellerna nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling för den kommunala koncernen totalt samt också för kommunen separat.

Enligt den jämförelse som redovisas nedan så har ett positivt resultat lämnats för såväl koncernen som för kommunen med undantag för år 2019. Att kommunen redovisade ett negativt resultat 2019 beror på höga kostnader inom socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen samt inom arbetsmarknadsavdelning som alla överskred budgeten. Under år 2020 gjordes ett arbete för att få verksamheterna att rymmas inom sina budgetar. Med ett resultat på 18,6 mnkr för 2020 så innebär det att redan under år 2020 var det negativa resultatet återställt fullt ut.

För 2022 redovisar Torsby kommun ett starkt resultat som beror på att skatteavräkningen var 17 mnkr bättre än budgeterat. En rättelse från Skatteverket avseende intäkterna för den kommunalekonomiska utjämningen innebar en ökning på närmare 3,2 mnkr för 2022, vilket förbättrade resultatet med detsamma.

Låneskulderna har ökat såväl i den kommunala koncernen som i kommunen. Ökningen beror på flera stora investeringsprojekt i kommunen. Bland annat ett pågående investeringsprojekt i Branäs som sträcker sig över flera år, som är uppdelad i tre olika delar: ett reningsverk, ett vattenverk och expansion av ledningsnätet.

I Torsby Bostäder är anledningen till de ökade lånen en nybyggnation av lägenheter inom kvarteret Björken samt att ROT-renoveringsprojekt fortsatt inom kvarteret Alstigen.

Den kommunala koncernen, jämförelse 5 år

Den kommunala koncernen	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter (mnkr)	352	347	343	369	374
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-1 171	-1 125	-1 125	-1 148	-1 125
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	855	822	804	773	775
Årets resultat (mnkr)	36,0	43,7	21,4	-6,2	24,1
Investeringar (netto)	240	236	141	103	85
Soliditet	31 %	32 %	33 %	35 %	37 %
Lånefinansieringsgrad	61,8 %	60,6 %	56,6 %	54,2 %	54,3 %
Långfristig låneskuld (mnkr)	899,0	784,9	630,1	563,5	543,2

Kommunen, jämförelse 5 år

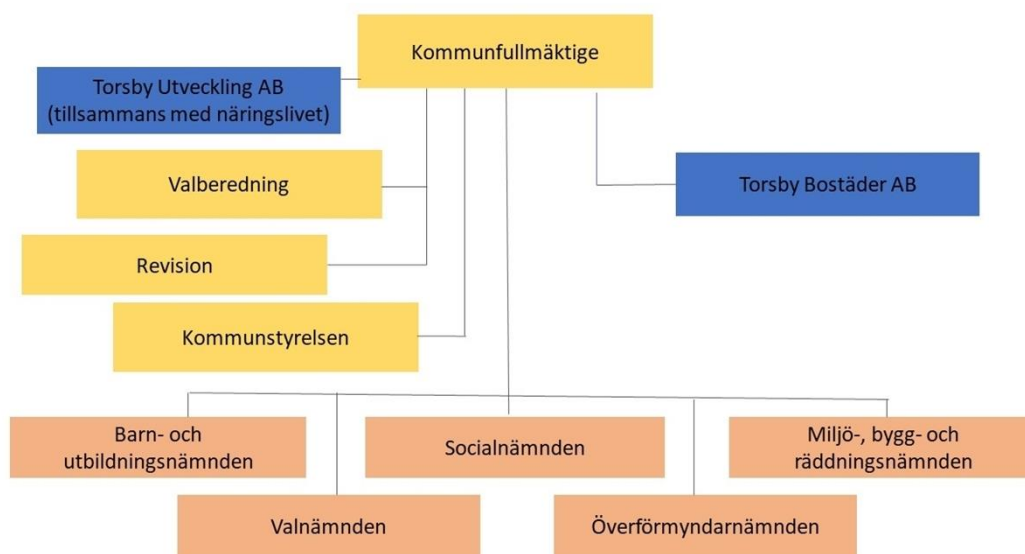
Kommunen	2022	2021	2020	2019	2018
Antal invånare (folkmängd)	11 411	11 472	11 549	11 616	11 719
Kommunal skattesats	22,02 %	22,02 %	22,02 %	22,02 %	22,50 %
Verksamhetens intäkter (mnkr)	280	277	273	297	306
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-1 093	-1 055	-1 058	-1 081	-1 067
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	855	822	804	773	775
Årets resultat (mnkr)	40,7	43,7	18,6	-11,5	13,9
Resultat, procentuell del av skatteintäkter och statsbidrag	4,8 %	5,3 %	2,3 %	-1,5 %	1,8 %
Investeringar (netto) (mnkr)	187	173	103	68	54
Soliditet	35 %	35 %	36 %	37 %	39 %
Lånefinansieringsgrad	54,4 %	55,5 %	49,6 %	48,4 %	49,7 %
Långfristig låneskuld (mnkr)	571,4	511,4	391,4	361,4	361,4

3.2 Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation.

Kommunens helägda bolag är Torsby Bostäder medan TUAB ägs till 49 procent av kommunen.

3.2.1 Organisationsschema den kommunala koncernen

3.2.2 Koncernens bolag

I koncernen Torsby kommun ingår de företag som kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande över, genom att kommunen äger minst 20 procent av bolaget.

Per den 31 december 2022 äger Torsby kommun Torsby Bostäder AB till 100 procent och Torsby Utveckling AB till 49 procent. Alla bolag har kalenderår som redovisningsår.

Torsby Bostäder AB

Torsby Bostäder AB är ett allmännyttigt bostadsföretag med huvuduppgift att förvalta bostäder och lokaler samt erbjuda en bra och trygg boendemiljö och god service till konkurrenskraftiga och marknadsmässiga hyror. Totalt förvaltar bolaget 1 279 bostadslägenheter och 67 lokaler. Bolaget hade 24 anställda 2022. Torsby Bostäder AB redovisar ett resultat på -3 707 tkr (714 tkr 2021). Årets resultat har belastats med en nedskrivning av värdet på pågående nyanläggningar med 10 mnkr samtidigt som det har återförts 2,5 mnkr av tidigare nedskrivning på annan fastighet.

Uthyrningsgraden är fortsatt god med en låg vakansgrad. I Torsby samhälle finns inga tomma lägenheter, bortsett från effekterna av den ROT-renovering som pågått under året.

Torsby Bostäder AB har under året påbörjat en nyproduktion av lägenheter i kvarteret Björken, beläget i Torsby samhälle. Byggnationen beräknas bli färdigställd under första kvartalet 2024.

Under året har ett omfattande ROT-projekt i kvarteret Alstigen i centrala Torsby fortsatt. Projektet påbörjades under andra halvåret 2020 och beräknas pågå under första halvåret 2023. Renoveringsarbeten berör 124 lägenheter.

I kvarteret Aspen har den första mindre ROT-renovering avslutats och en ombyggnation till förskola har färdigställts under 2022.

Projektering har pågått under året för reparation samt om- och tillbyggnad av Polishuset i Sysslebäck, vilket är ett projekt som görs tillsammans med Statens Bostadsomvandling. Något beslut om projektet har ännu inte fattats. Tre mindre fastigheter i kommunens norra delar har sålts under året.

För att finansiera årets investeringar och pågående nyproduktion har bolaget under året tagit upp nya lån för totalt ca 60 Mkr, samtidigt som amortering skett på befintliga lån med ca 5 Mkr.

Samtliga bolagets fastigheter, inklusive pågående nybyggnadsprojekt, har under året marknadsvärderats av extern auktoriserad fastighetsvärderare. Totalt för samtliga fastigheter visar värderingarna att det bedömda marknadsvärdet överstiger bokfört värde. Som en följd av värderingarna har det pågående nybyggnadsprojektet inom kvarteret Björken skrivits ned med 10 Mkr samtidigt som vi kunnat återföra 2,5 Mkr av tidigare nedskrivning på annan fastighet.

Torsby Utvecklings AB

Torsby Utveckling AB (Tuab) ägs till 49 procent av kommunen och till 51 procent av olika lokala företagsorganisationer. Bolaget bedriver affärsutveckling och utbildning av näringsidkare. Bolaget har under året haft två anställda.

Torsby Utvecklings AB redovisar ett resultat på 3 tkr (57 tkr 2021) varav 1 tkr är Torsby kommuns andel (28 tkr 2021).

Kommunkoncernens minoritetsägande

I följande bolag som också ingår i kommunkoncernen äger Torsby kommun mindre än 20 procent, och de ingår därför inte i den sammanställda redovisningen.

- Kommuninvest ekonomisk förening
- Näckåns Energi AB

Sammanfattning förändringar

Torsby Flygplats AB ingår inte längre i den sammanställda redovisningen. Bolaget svarade fram till och med 2017 för driften av Torsby flygplats. Från och med 2018 har driften av flygplatsen övergått i förvaltningsform till Torsby kommun. Då verksamheten inklusive certifikatet för driften av flygplatsen har överförs till Torsby kommun och ingen verksamhet återstår har beslut tagits om snabblikvidation av bolaget. I kommunfullmäktige den 23 maj 2022 beslutades att Torsby Flygplats AB ska avvecklas genom snabblikvidation. Den 25 augusti såldes bolaget "Torsby Flygplats AB" till Bolagsstiftarna AB för avveckling.

3.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

3.3.1 Omvärldsanalys /omvärldsrisker

3.3.1.1 Svensk ekonomi

Världsekonomin, och inte minst den svenska ekonomin, tog sig igenom pandemin med mindre ekonomiskt lidande än flertalet förutspådde. När pandemin klingade av fanns förutsättningar för en kraftig ekonomisk uppgång. Utbudsbegränsningar när ekonomierna tog fart har i kombination med utbudsschocken som följde av Rysslands anfallskrig mot Ukraina gett en hög, bred och ihållande inflation.

Utbudsbegränsningarna, utbudsschocken och centralbankernas åtstramande penningpolitik ger effekten att världsekonomin och därmed även på svensk ekonomi som nu går in i en lågkonjunktur. Hur kraftfull denna blir avgörs av inflationsutvecklingen framöver. I ett mer optimistiskt scenario landar KPIF 2023 på 6,2 procent och i ett annat scenario på 8,6 procent (årsgenomsnitt). En viktig pusselbit för detta är avtalsrörelsen. För att bibehålla företagets konkurrenskraft och undvika att spä på inflationsutvecklingen är det extremt viktigt att Sverige får en ansvarsfull avtalsrörelse. Om den höga inflationen biter sig fast kommer Riksbanken att strama åt penningpolitiken än mer än vad man redan sagt.

Den globala tillväxten halveras i år och de svenska företagen pressas av kostnadsökningar. Hittills under 2022 har det uppdämda konsumtionsbehovet efter pandemin hållit den svenska konjunkturen uppe, men nu vänder ekonomin kraftigt nedåt. Både hushåll och företag är pessimistiska inför framtiden. Svenskt Näringsliv räknar i sitt mer optimistiska scenario med nolltillväxt. I det mer pessimistiska scenariot faller BNP med 1,2 procent 2023.

3.3.1.2 Kommunernas ekonomi

Under 2023 och 2024 väntas ekonomiskt tuffa tider till följd av inflationen och den annalkande lågkonjunkturen trots att många kommuner räknar med att få ett ekonomiskt överskott i år 2022. Kommunernas resultat beräknas till +8 miljarder men kommer att falla till ett underskott 2024 om inga ytterligare åtgärder utöver de som redan planerade vidtas. Kostnaderna växer i takt med inflation och demografiska behov. De negativa konjunkturutsikterna och den höga inflationen har kommit snabbt och ger ett bekymmersamt läge i de flesta kommuner och regioner. Kommunsektorn behöver nu både hantera ett ekonomiskt tufft läge samtidigt som utmaningen med att hitta arbetskraft med rätt kompetens är svår på många håll och ökar väsentligt kommande åren.

3.3.1.3 Torsby kommuns ekonomi

Torsby kommun kommer att redovisa ett överskott för 2022. Glädjen över att pandemin inte lämnade större spår var dock kort. Utöver att Torsby kommun har en fortsatt utmaning med en minskande befolkning har också Torsby kommun överraskats av den snabba vändningen i ekonomin med ökande el- och drivmedelspriser, ökande priser på livsmedel med mera. Den höga inflationen och den nu följande lågkonjunktur förenad med ökande svårigheter att få personal till alla verksamheter i hela kommunen kommer att ställa stora krav på den framtida planeringen.

Befolkningsförändring till och med 2021

År den 31/12	Folkmängd kommun	Total befolkningsförändring	Födelsenetto	Flyttningsnetto	Justering
2012	12 219				
2013	12 013	-206	-122	-83	-1
2014	11 992	-21	-63	43	-1
2015	11 910	-82	-62	-26	6
2016	12 169	259	-74	331	2
2017	11 890	-279	-81	-199	1
2018	11 719	-171	-57	-111	-3
2019	11 616	-103	-71	-38	6
2020	11 549	-67	-92	23	2
2021	11 472	-77	-96	17	2
2022	11 411	-61	-54	-34	27
Summa		-808	-772	-77	41

3.3.2 Viktiga förhållanden ur ett risk- och konsekvensperspektiv

Den absolut viktigaste frågan för Torsby är befolkningsutvecklingen. Torsby kommun har inte bara en minskande befolkning, utan även en utmanande befolkningspyramid. Det är den befolkning mellan 24 och 64 som minskar mest. Dessutom pågår det en löpande urbanisering till tätorten.

Frågan om befolkningsutvecklingen leder till många utmaningar. Hur klarar kommunen kompetensförsörjningen, både för de kommunala verksamheterna men även för Torsbys bolag. Hur säkerställs tillgången av kvalificerad personal när befolkningen i åldrarna 24 - 64 minskar samtidigt som behoven ökar inom barn- och ungdomsverksamhet och inom äldreomsorgen.

Samhällsutvecklingen är en viktig fråga för Torsby kommun. Många stora projekt pågår och flera är planerade. Detta leder till stora ekonomiska belastningar. De snabbt stigande priser i kombination med stigande räntor belastar Torsby kommuns ekonomi. Med tanke på den stundande lågkonjunktur kommer vi behöva göra avkall på planen att bemöta all upplåning med en ökning av det egna kapitalet. Budgetarna för kommande planperiod kommer vara utmanande för alla verksamheter och kräver en del nytänkande.

3.3.3 Pensionsförpliktelser

Torsby kommun har ett omfattande pensionsåtagande uppgående till 58 564 tkr (52 360 tkr 2021). Bolagens pensionsåtagande tillkommer utöver det.

Torsby kommun har valt att inte trygga pensionsmedel i en särskild pensionsstiftelse eller i en särskild finansiell placering. Det betyder att samtliga pensionsutbetalningar från ansvarsförbindelsen (pensioner intjänade före 1998) belastar kommunens resultaträkning.

Pensionsförpliktelsen redovisas sedan 1998 enligt den s.k. blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår till 269 mnkr (281 mnkr 2021). Kommunen följer rekommendation 10 från Rådet för kommunal redovisning gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Upplysningar om förpliktelsen finns i not 12.

	tkr	2022	2021
Pensionsförpliktelse			
Total förpliktelse i balansräkningen			
a) Avsättning inkl särskild löneskatt		38 675	41 764
b) Ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt		269 056	280 931
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring		58 564	52 360
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse			
Summa pensionsförpliktelser (inkl försäkring och stiftelse)		58 564	52 360
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde			
Totalt försäkringskapital		67 391	67 270
- varav överskottsmedel		61	2 793
Totalt kapital pensionsstiftelse		0	0
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)		0	0
Summa förvaltade pensioner		67 391	67 270
Finansiering			
Återlånade medel		-8 827	-14 910
Konsolideringsgrad		16 848	16 818

3.4 Händelser av väsentlig betydelse

Väsentliga händelser kommunen

Samhällsplanering

Under året har arbetet med fördjupad översikt för Torsby tätort startats. Dialoger med medborgare har genomförts digital och fysisk under den inventerande fasen av planarbetet.

Detaljplaner för Nötåsen, Tinastorp har färdigställts. Vidare har en utvidgning av kvarteret Råven planlagts och närmar sig antagande (Branäs).

Dessutom har detaljplaner för polishuset i Sysseleback och Bada bruk färdigställts.

Detaljplaneändring har gjorts vid Inova Park för att möjliggöra ytterligare expansion för Note AB och en ny detaljplan för området har påbörjats för ytterligare expansion av industriområdet. Den nya detaljplanen kommer att kräva en ny trafiklösning och dialog förs därför med Trafikverket och ny trafikutredning pågår.

Detaljplan för Torsby camping har varit på granskning och närmar sig antagande.

Ett arbete med ett rekreationsområde i Stöllet har påbörjats vid Älvudden i Stöllet. Rivning av diverse gamla byggnader och ishockeyrink har gjorts. Tillsammans med föreningen Norra Ny Utveckling har gångstig, hundrastgård, utegym m.m.

anlagts. I området planeras även ett uteklassrum för Stölletsolan och Folkhögskolan.

Bostadsförslöjningsprogrammet för Torsby har färdigställt för perioden 2023-2027 och antagits i Fullmäktige.

För att fullfölja ett av åtagandena i miljööverenskommelsen med Länsstyrelsen avseende pollinering har ett parkområde vid COOP i Torsby tätort påbörjats.

Etableringar, tomtmark samt försäljningar

Under året har etableringen av byggföretaget Jem & Fix blivit stadfäst och kommer att ligga vid Östmarkskorset i nuvarande handelsområde. Bygget påbörjas under våren 2023 och beräknas öppna under hösten.

Förberedelse för upphandling av fortsatt sprängning vid den s.k. Kullen vid Östmarkskorset har påbörjats under 2022 och projektet beräknas kunna slutföras senast december 2023. Detta för att ytterligare frigöra attraktiva handelstomter i området.

Förhandling med Note AB avseende försäljning av kommunens fastighet till Note AB (nuvarande fabrik) har pågått under 2022 och närmar sig positivt avslut under förutsättning att kommunfullmäktige tar beslut om försäljning under februari 2023. I köpet ingår även ytterligare mark i anslutning till nuvarande fabrik för att möjliggöra ytterligare fabriksbyggnader för Note AB.

Försäljning av kommunens fabriksbyggnad (Swedjam) har genomförts och sålts till nuvarande hyresgäst. I köpeskillingen ingick en tomt för industriändamål.

Flyglinjen Torsby-Hagfors-Arlanda

Vad gäller linjefarten Torsby-Hagfors-Arlanda har trafikverket påbörjat upphandling för perioden 2023 - 2027 och den beräknas vara klar under våren 2023.

Torsby Sportcenter samt Torsby Skidtunnel

Valbergsområdet och skidtunneln har hög attraktionskraft och besöks frekvent av medborgare och turister. Då covidpandemin planat ut har de inhemska och internationella skidlandslagen längd- och skidskytte funnit tillbaka till träningsanläggningen, vilket är viktigt för boendeanläggningarna.

Under 2022 förlängdes frisbeegolfbanan med ytterligare nio korgar i skoglig miljö i området. Detta skedde i samarbete med Torsby Frisbeegolfklubb, som gjorde ett förtjänstfullt arbete.

Tekniska avdelningen har under året fortsatt med underhållsarbete av skidtunneln samt i Valbergsområdet. Bland annat har nya sträckningar för längdspår- och rullskidbana diskuterats med längd- och skidskytteförbunden vad gäller förbättringar av skidverksamheten inför den nya dimensioneringsperioden för längd- och skidskyttegymnasiet. Kvalitetskraven från specialförbunden samt Riksidrottsförbundet är högt satta.

Krisberedskap, informationssäkerhet, säkerhetsskydd och civilt försvar

2022 har använts till att vidareutveckla Torsby kommuns förmågor i krisberedskap och civilt försvar. Invasionen av Ukraina har aktualiserat dessa frågor och inneburit att takten på arbetet har ökat på alla nivåer i samhället. I och med det har många medborgare även börjat fundera på sin egen beredskap och det ledde i sin tur till ett högt deltagande på aktiviteterna under Krisberedskapsveckan som årligen anordnas vecka 39.

Det förändrade säkerhetsläget i vår omvärld har också aktualiserat frågor kring informationssäkerhet och cybersäkerhet. Inom kommunen pågår ett ständigt arbete för att förbättra och utveckla informationssäkerheten. För att alla medarbetare ska ha en gemensam grundnivå inom ämnet startades under hösten en informationssäkerhetsutbildning som skall pågå under ett år.

Under 2022 lättade som bekant covidpandemin och kommunens stabsarbete avseende pandemin skalades ner. Utvärdering av stabens och verksamheternas arbete kring pandemin har genomförts och diskuterats.

Rekryteringar

På grund av pensionsavgångar har under 2022 en ny kulturchef och en ny arbetsmarknadschef rekryterats.

Väsentliga händelser Torsby Bostäder AB

Torsby Bostäder AB har under året påbörjat en nyproduktion av lägenheter i kvarteret Björken, beläget i Torsby samhälle. Byggnationen beräknas bli färdigställd under första kvartalet 2024.

Under året har ett omfattande ROT-projekt i kvarteret Alstigen i centrala Torsby fortsatt. Projektet påbörjades under andra halvåret 2020 och beräknas pågå under första halvåret 2023. Renoveringsarbeten berör 124 lägenheter.

I kvarteret Aspen har den första mindre ROT-renovering avslutats och en ombyggnation till förskola har färdigställts under 2022.

Projektering har pågått under året för reparation samt om- och tillbyggnad av Polishuset i Sysslebäck, vilket är ett projekt som görs tillsammans med Statens Bostadsomvandling. Något beslut om projektet har ännu inte fattats. Tre mindre fastigheter i kommunens norra delar har sålts under året.

3.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Lagen om god ekonomisk hushållning är en uppmaning att utveckla praxis för att beskriva samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekt. Därmed vill vi säkerställa en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet. Detta kräver att ett uttalat ekonomiskt ansvarstagande måste finnas ända längst ut i organisationen.

Ett tillvägagångssätt för att uppnå detta är en decentralisering av ansvar och

befogenheter samt att ersätta detaljreglering med en styrning som grundar sig på övergripande mål och ramar, s.k. målstyrning. För att detta arbetssätt ska fungera i praktiken finns det klara regler och principer för kommunens ekonomiska styrning.

Ekonomistyrning omfattar hur organisationen ska arbeta och samverka för att säkerställa en effektiv resursanvändning. Ansvarsstruktur med ekonomimodeller, relationsprinciper och inte minst vårt ekonomisystem och dess försystem utgör hjälpmedlen.

Redovisning

Ämnesområdet redovisning har traditionellt indelats i två delar, externredovisning och internredovisning.

Externredovisningen syftar till att utåt ge en rättvisande bild av kommunens finansiella ställning och utveckling. Principerna för externredovisningen är fastlagda i lagen om kommunal bokföring som gäller sedan 2019 samt i rekommendationer från rådet för kommunal redovisning.

Den andra delen av redovisningsområdet, internredovisning, handlar om den interna styrningen av organisationen. Internredovisning, eller ekonomistyrning som är ett vanligare uttryck, syftar till att åstadkomma en medveten styrning av beslutsfattandet och handlandet inom organisationen för att uppnå vissa ekonomiska mål.

Ekonomistyrning eller internredovisning riktar sig mot kommunens interna redovisningsenheter, dvs. nämnder/styrelser och förvaltningar. Ekonomistyrning handlar om att utveckla modeller för ekonomiskt ansvar för dessa interna redovisningsenheter.

Ledningsfilosofi och organisation

Kommunen arbetar efter principen målstyrning i kombination med decentralisering och delegering av ansvar och befogenheter. Det betyder att alla budgetansvariga ges möjlighet att delta i processen budget, uppföljning och bokslut.

Organisationen har anpassats efter ledningsfilosofin. Organisationens uppbyggnad är så att ett entydigt och decentraliserat ansvar för verksamheten och ekonomin främjas.

Vision och mål

Målstyrning kräver att det finns mål och att de följs upp. Fullmäktige har under 2012 antagit en vision för 2020 som sedan förtydligats i ett antal delmål på områden infrastruktur och kommunikation, samhällsservice, boende och livskvalitet, näringslivsklimat, kompetens och kvalitet samt hållbar utveckling. Varje nämnd och styrelse har antagit egna mål inom ramen för fullmäktiges delmål. Dessa tydliggör vad nämndens/styrelsens mål för den egna verksamheten är. Därefter är det upp till förvaltningar och/eller avdelningar att planera för hur man vill göra för att nå politikens direktiv. Dessa HUR-mål har förtydligats med mätbara mål och nyckeltal, vem som ansvarar för målets förverkligande samt när

målet ska vara uppfyllt. Måldokumentet är ett levande dokument där nya mål löpande ersätter de som uppnåtts. Avstämning av målen görs till kommunstyrelsens arbetsutskott, kommunstyrelsen och fullmäktige vid de årliga rapporteringstillfällena. Vid dessa rapporteringar lämnas en skriftlig redovisning, som sedan sammanställd följer bokslutet. I den sammanställda rapporten finns angivet hur verksamheterna har arbetat med målen och vilka resultat som har åstadkommit. Detta för att kunna lämna en bedömning om hur hela kommunens och därmed fullmäktiges måluppfyllelse framskrider.

Corona har gjort att nya mål inte kunnat tas fram. Därför har vi även under 2021 arbetat med målen som gällde för 2020 som nu ytterligare förlängts med ett år att gälla även 2022. Inför sista fullmäktige 2022 kommer mål och vision 2040 vara framtagna och antagna.

Ekonomiskt ansvar

Varje nämnd och styrelse fördelar det ekonomiska ansvaret för sin verksamhet på olika så kallade "Ansvar". Det ekonomiska ansvaret innebär förutom löpande ekonomiskt ansvar för verksamheten att budget-, uppföljnings- och bokslutsarbete ingår i arbetsuppgifterna. Dessutom äger den ansvariga beslutsrätten för sin unika ansvarskod.

Inom ramen för lagar, avtal, politiska beslut och mål ska den ansvarige kunna påverka alla resurser som krävs för verksamheten. Detta gäller såväl sammansättningen av resurser som kvantitet, kvalitet, kostnaderna och eventuella intäkter.

Vid varje beslutstillfälle på nämnd/styrelsenivå eller ansvarsnivå tas hänsyn till vad som är bäst för kommunen och koncernen Torsby och inte bara vad som är mest fördelaktig för den egna verksamheten.

Anslagsbindningsnivåer

Driftbudget

Kommunfullmäktige anvisar medel för driftbudgeten genom att anslå ett nettobelopp för respektive nämnd och styrelse. I nettobeloppet ingår samtliga kostnader och intäkter för verksamheten. Tilldelat driftanslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheten.

Nämnden/styrelsen fördelar sitt driftanslag på ansvar och verksamheter genom att upprätta en detaljbudget. Omdisponering av anslag under löpande budgetår inom ett ansvar och/eller verksamhet verkställs av budgetansvarig. Omdisponeringar mellan ansvar och/eller verksamheter beslutas av respektive nämnd och styrelse. Omdisponeringar mellan olika nämnder och/eller styrelser beslutas av kommunfullmäktige.

Investeringsbudget

Tilldelade medel för investeringar är en ram och är den yttersta restriktionen för vad som får investeras under året. Löpande avstämning mot planerade investeringar görs vid begäran inför respektive nämnd och styrelse. Förändringar i

årets investeringsbudget beslutas av verksamhetsansvarig. Nyttillkommande investeringar inom ramen av det egna kapital beslutas av kommunstyrelsen och volymökande investeringar som kräver nyupplåning fastställs av fullmäktige.

Budgetprocessen

Budget

Varje generation ska betala sin egen service. Servicen ska kunna vidmakthållas utan att skatten måste höjas.

Budgeten är ett viktigt instrument när det gäller att styra den ekonomiska utvecklingen. Kommunen upprättar en ekonomisk treårsplan där budgetåret är periodens första år. Budget och treårsplan innehåller mål och riktlinjer för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Mål finns för:

- Hur mycket får verksamheten kosta
- Investeringar och finansiering
- Förmögenhetsutvecklingen

Eftersom kommunen arbetar med målstyrning byggs även budgetprocessen på verksamhetsmål och deras mätning. Det betyder att budgeten fördelas utifrån beräknade och prognostiserade behov (kvantitet och kvalitet) snarare än resurser.

Det måste dock beaktas att summan av kommunens intäkter är den absolut yttersta ramen för en resursfördelning och att underskott inte får budgeteras.

Att ha en detaljerad plan för kommande år samt en plan för ytterligare minst två år är en förutsättning för nämnder och styrelser för att kunna visa konsekvenser av fastställd budget och flerårsplan. Utöver de ekonomiska konsekvenserna presenterar varje nämnd och styrelse en verksamhetsbeskrivning, verksamhetsmål samt ett antal mätbara nyckeltal avseende kvantitet, kvalitet och pris (kostnad per enhet).

Budgeten, som är en nettobudget, anger den yttersta ramen för verksamheten och får inte överskridas. Budgeten bereds av budgetberedningen. Senast i maj året innan budgetåret möts budgetberedning för att stämma av redan beslutade ramar med den intäktsprognos som ligger till bords vid detta tillfälle. Vid samma möte föreslås en budget för minst tre år, investeringsvolymen för tre år samt förvaltningar och nämnders mätbara mål och nyckeltal som visar att verksamheten drivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt för samma period och att verksamheten är förenlig med de av fullmäktige antagna långsiktiga visioner och mål. Vid samma tidpunkt avgörs utdebiteringsnivån (kommunalskattesats).

Vid budgettillfälle antas minst ett mätbart mål för kommunens finansiella utveckling.

Året innan budgetåret behandlas förslag till taxor och avgifter och lämnas för beslut till fullmäktige, även om dessa taxor är oförändrade i förhållande till året.

Detaljbudget

Senast i november året innan budgetåret är samtliga nämnder och styrelser klara med sitt förslag till detaljbudget för det kommande budgetåret. Detaljbudgeten måste rymmas inom anvisad budget och inom de mål, riktlinjer och anvisningar i övrigt som fullmäktige angett. Arbetet med detaljbudget ses som en avstämning som varje förvaltning gör inför respektive nämnd. Efter sammanställning av alla detaljer och senast i december året innan budgetåret överlämnas budgetmaterialet inklusive de planerade investeringar som rymms inom fastställd ram för kännedom till kommunstyrelsen och fullmäktige.

Enbart vid konsekvenser och/eller verksamhetsförändringar av avgörande politisk betydelse eller om en utökning av budget anses vara den enda möjligheten att kunna bedriva den verksamhet man fått uppdrag att utföra, lämnas ärendet för beredning och beslut till kommunstyrelsen och fullmäktige.

Budgetprocessen

Mer detaljerade anvisningar och direktiv för budgetarbetet lämnas varje år i en särskild budgetanvisning. Med ovanstående budgetmodell kan budgetberedningens arbete koncentreras och inriktas på helhetsavvägningar och korrigeringar. Arbetet blir styrt genom politiska mål och viljeinriktning. Denna modell ger även möjlighet till förvaltningar och nämnder att starta arbetet med detaljbudgeten utifrån egna behov och möjligheter. Om stora förändringar sker efter att budget antagits kan den politiska ledningen, initierat av nämnder/förvaltningar, begära att budgeten kompletteras/ändras. Detta kan ske löpande även under pågående budgetår om omständigheter kräver detta.

Ekonomisk uppföljning

Det är mycket viktigt att fastlagda mål, både ekonomiska och verksamhetsmässiga, följs upp regelbundet under budgetåret. Varje ansvar rapporterar sitt driftresultat till sin respektive nämnd som i sin tur rapporterar till kommunstyrelsen som sedan lämnar över ärendet till fullmäktige. Mellan nämnd/styrelse och ansvarig samt mellan nämnder och kommunstyrelsen sker en uppföljning med helårsprognos månadsvis. Uppföljningen till kommunfullmäktige lämnas varje tertiäl. Uppföljningen omfattar kostnader och intäkter samt i augusti även en avstämning av målen.

Investeringar följs upp mot plan i samband med delårsuppföljning 30 april, delårsbokslut 31 augusti och årsbokslut 31 december. Vid avstämning under året ska också en prognos lämnas.

Bokslut och årsredovisning

När verksamhetsåret är slut upprättar samtliga nämnder och styrelser en ekonomisk sammanställning och avger en verksamhetsberättelse enligt de bokslutsanvisningar som framtas varje år. Uppgifterna behandlas av respektive nämnd och styrelse. Senast i februari månad efter redovisningsårets utgång behandlar bokslutsberedningen bokslutet och går igenom de olika

verksamheternas resultat tillsammans med respektive ansvarig nämnd och styrelse.

Beredningen granskar bland annat resultat, måluppfyllelse och utförda prestationer. En utvärdering av om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om läggs till förvaltningsberättelsen.

Senast den 15 april färdigställs kommunens totala årsredovisning och överlämnas till kommunstyrelsen för beslut. Sedan går bokslutet vidare till revisorerna för granskning innan det behandlas av kommunfullmäktige senast under april månad.

Resultatöverföring

I och med att balanskrav stipuleras av lag, är möjligheten till resultatöverföring utan att riskera kommunens framtida resultat mycket begränsade. Undantag görs för VA (vatten och avlopp) där en överföring är lagstadgat.

Lämnat utrymme för finansiering av investeringar som inte har utnyttjats under året flyttas till kommande års investeringsutrymme. På samma sätt kommer ett underskott att minska kommande års utrymme.

Tilläggsanslag

Av kommunfullmäktige tilldelat anslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheten. Om tilldelat anslag inte räcker till planerad verksamhet måste åtgärder företas så att verksamheten ryms inom anvisad budget (anslagsbindningsnivå). Befarat underskott måste lösas i första hand genom att förändra i verksamheten, i andra hand genom att omdisponera medel inom tilldelad ram för nämnden/styrelsen. Om inte någon av dessa åtgärder kan lösa befarat underskott så kan i tredje hand tilläggsanslag äskas hos kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige kan bevilja ytterligare medel enbart då balanskravet inte riskeras.

Definition av drift och investering

Kriterierna för att ett inventarieinköp bokförs som driftkostnad eller som investering är varaktighet och anskaffningsvärde samt behov av periodisering. Ett inventarieinköp betraktas som investering om inköpspriset för det enskilda objektet uppgår till minst ett basbelopp och har en varaktighet av minst 3 år. Övriga inventarieinköp ska bokföras som driftkostnad.

Investeringar / materiella anläggningstillgångar

Investeringar är utgifter för anskaffande av tillgångar som bedöms kunna användas under flera år. Tillgångar som förbrukas löpande betraktas som driftskostnad. En materiell anläggningstillgång är en tillgång i balansräkningen där det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelarna med innehavet kommer kommunen till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Utgifter för reparationen och underhåll av en materiell anläggningstillgång som syftar till att vidmakthålla eller återställa tillgångens

egenskaper redovisas som en kostnad den period de uppkommer. Om reparationen är av större omfattning dvs. en hel komponent byts ut eller att en komponent helrenoverats bedömas detta som en investering. Eventuellt kvarvarande restvärde av ersatt komponent kostnadsförs. Gränsdragningar mellan investering och underhåll är i många fall grundade på kvalificerade bedömningar.

För alla större anläggningstillgångar tas underhållsplaner fram för att säkra en så jämn kostnadsbild mellan åren som möjligt.

Avskrivning

På en anläggningstillgång, som fortlöpande minskar i värde på grund av ålder, nyttjande m.m. ske en årligen avskrivning med det belopp som svarar mot kommunens avskrivningsplan. En uppdelning av anläggningstillgångar per objekt är därför en förutsättning för rättvisande avskrivningstid och avskrivningsbelopp. Avskrivningar påbörjas vid tre tillfällen per år; 1 januari, 1 maj och 1 september.

Komponentavskrivning

Viktiga delar, komponenter i anläggningstillgångar kan behöva ersättas regelbundet. Det är viktigt att avskrivningar återspeglar hur tillgångars värde succesivt förbrukas. Sådana komponenter som har en annan nyttjandeperiod och utgör ett väsentligt värde redovisas och skrivs av som separata enheter.

Utgiften för att anskaffa en sådan komponent redovisas som anskaffning av en ny anläggningstillgång och eventuellt kvarvarande redovisat värde för den ersatta komponenten kostnadsförs.

Kapitaltjänstkostnader

Beräkningsmetod

Kommunen använder den nominella metoden för beräkning av kapitaltjänstkostnader. Detta innebär att avskrivningen beräknas utifrån anskaffningsvärdet och den ekonomiska livslängd som rekommenderas av Sveriges Kommuner och Regioner. Den interna räntan beräknas efter bokfört värde och räntesatsen bestämmas årligen i samband med vårens budgetberedning. Investeringar som anses tagna i bruk aktiveras tre gånger per år; 30 april, 31 augusti och 31 december. Kapitaltjänstkostnaden som belastar aktuell förvaltning uppdateras därmed 1 januari, 1 maj och 1 september.

Nämnden/styrelsens kostnadsansvar

Nämndernas ansvar omfattar, förutom "normala" driftutgifter förenade med investeringen, även ansvar för kapitalkostnaderna. Det betyder att kapitalet inte är en "fri resurs" utan nämnden/styrelsen får inom sin tilldelade ram betala en finansiell ersättning i form av kapitalkostnader för utnyttjade av anläggningstillgångar.

Nämnden/styrelsen upprättar en investeringskalkyl enligt följande:

- Totalkostnad för projektet

- Framtida driftkostnader
- Kapitalkostnader (avskrivning och internränta)
- Starttidpunkt och färdigställandetid
- Finansieringsförslag
- Konto/koder
- Projekten ska alltid följas upp och återrapporteras löpande samt efter färdigställande.
- Projekt som genomförs för att effektivisera det interna arbetet måste först bära sina egna kostnader innan kostnadsbesparing kan räknas tillgodo.

Finansiering av kapitaltjänstkostnader

Varje investering genererar kostnader. Dessa innefattar avskrivningar, kapitaltjänstkostnader samt kommande löpande kostnader för drift och underhåll. Kapitaltjänstkostnader omfattas av verksamheternas kostnadsansvar och bör hanteras i varje förekommande fall och enligt följande:

- **För investeringar inom värdet av avskrivningar**
För återinvesteringar i nivå på värdet av avskrivningar är löpande kostnader redan budgeterade och behöver därför inte särskilt beaktas.
- **För investeringar inom värdet av överskott eller genom ökad skuldsättning**
Vid nyinvesteringar tas frågan om finansiering av ökade kapitalkostnader och/eller ökade internhyror upp i samband med att en investering beslutas. Kostnadsersättning för investeringar inom taxe- och avgiftsfinansierad verksamhet ska inte utgå, då den debiteras kunden. Slutligt beslut om nivån av ersättning för ökade kapitaltjänstkostnader äskas och beslutas i samband med budget.
- Vid varje nyinvestering genererar också driftkostnader.
Vid beslut om investering stipuleras därför hur kommande driftkostnader finansieras.

God ekonomisk hushållning

Torsby kommuns mål är att ha verksamhet och ekonomi inte bara i balans utan inom ramen för god ekonomisk hushållning. Att uppnå en god ekonomisk hushållning kräver att Torsby kommun som ansvarig för förvaltningen av medborgarnas skattepengar alltid strävar efter att dessa används på effektivast möjligaste sätt. Vid upprättande av budgeten framgår därför inte enbart hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. För verksamheten anges också mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

För ekonomin anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. I praktiken betyder det att övergripande verksamhetsmässiga mål som direkt är knutna till kommunens långfristiga mål och visioner kopplas ihop med ekonomin så att dessa mål relaterar till god ekonomisk hushållning. Relevanta nyckeltal beskriver dåtid, nutid och framtid. Målen beskriver framtid och ska

kunna jämföras över tid.

Lagen om god ekonomisk hushållning är en uppmaning att utveckla praxis för att beskriva samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekt. Detta säkerställer en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet.

Förvaltningsberättelsen för delår och helår innehåller en utvärdering av om målen för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

Affärsmässig verksamhet

Den affärsdrivande verksamheten ska vara självbärande. Eventuella undantag från detta beslutas av kommunfullmäktige i samband med behandling av kommande årsbudget. Avgiftsuttag ska ske så att täckning ges, inte enbart för verksamhetens direkta kostnader, utan också av kalkylerad andel av olika overheadkostnader, till exempel kommunledning, personal, ekonomiadministration etc.

För att klarare belysa kommunens ekonomiska ställning och utveckling skiljas affärsdrivande och skattefinansierade verksamhet åt, både i budget och i årsredovisning.

Internkontroll / attest och utanordning

Kommunfullmäktige har antagit ett internkontrolldokument för Torsby kommun. Dokumentet innehåller syftet, organisation samt instruktioner för uppföljningen av den interna kontrollen. Det innehåller också ett direkt uppdrag till kommunstyrelsen att upprätta förvaltningsövergripande anvisningar och regler. Dessa anvisningar och regler har upprättats och gäller för alla nämnder och styrelser samt för kommunens bolag. Respektive nämnd, styrelse och bolag ansvarar för att den interna kontrollen fungerar tillfredsställande. Detta innebär bland annat att det finns rutiner som gör att redovisningen blir riktig och fullständig och att resurserna används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Internkontroll

Det reglemente för intern kontroll som kommunfullmäktige antagit är det som är grunden för frågor beträffande den interna kontrollen, attest och utanordning. Rapportering av utförda kontroller lämnas till nämnder och styrelser inför bokslutet i februari, året efter kontrollåret, då rapporterna lämnas till kommunstyrelse, revisorer och fullmäktige.

Nya planer för kommande årets internkontroll antas av nämnder och styrelser senast i december året innan. Även dessa lämnas över till kommunstyrelsen, revisorer och fullmäktige.

3.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

3.6.1 God ekonomisk hushållning

I kommunallagen anges att det ska finnas mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen och riktlinjerna ska omfatta såväl

ekonomi som verksamhet. Torsby kommun har definierat termen "god ekonomisk hushållning" som att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar. I god ekonomisk hushållning inryms också kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

Övergripande ekonomiskt mål

- Kommunen redovisa ett positivt resultat 2022 på minst 2,5 % av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag inklusive finansnetto. En sådan nivå innebär en värdesäkring av det egna kapitalet.
- Kommunen ska ha tillgångar i kassa och bank som motsvarar en betalningsberedskap om minst 30 dagar, vilket innebär att minst 60 mnkr ska vara tillgängligt.

Måluppfyllelse

- 2022 års resultat på 40,7 mnkr motsvarar 4,8 % av skatteintäkter och statsbidrag, vilket innebär att kommunen uppfyller målet.
- Kommunens tillgångar i kassa och bank uppgår per 31 december 2022 till 73 mnkr, vilket innebär att kommunen uppfyller målet.

Med denna måluppfyllelse innebär det att kommunen uppfyller de finansiella målen för god ekonomisk hushållning.

Verksamhetsperspektiv

För att verksamheten ska uppfylla intentionerna i god ekonomisk hushållning ska den bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Det ska vidare finnas ett samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. I Torsby utgörs mål för god ekonomisk hushållning dels av de övergripande mål, policy och riktlinjer som kommunfullmäktige angivit och dels av de målsättningar kommunfullmäktige angivit för kommunens olika verksamhetsområden. Sammantaget skapar dessa mål en förutsättning för en god utveckling av Torsby kommun.

Alla verksamheter som Torsby kommun ansvarar för ska bedrivas på ett sådant sätt att kommuninvånarna, besökare och näringsliv får hög kommunal service.

Verksamheterna ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt och på ett sådant sätt att kommande generationers möjligheter till god service och en verksamhet med hög kvalitet inte försämras utan att skatten måste höjas.

3.6.2 Kommunens miljöarbete

Kommunens miljöarbete har det senaste året intensifierats. Sedan fullmäktiga antagit ett miljömålsprogram för Torsby kommun arbetar nu alla nämnder och förvaltningar med att integrera dessa mål i det stora måldokument, Vision och mål 2040. Genom detta kommer miljömålen att beaktas under året samt uppdateras och att stämmas av regelbunden och vid samma tidpunkt som övriga verksamhetsmål.

Parallellt därtill pågår löpande arbete med de Globala målen - agenda 2030 - För en

hållbar & rättvis värld. Texten koldioxidbudget att göras för att mäta våra utsläpp och nå målet.

3.6.3 Kommunens kvalitetsarbete

I de kolumner där utfall saknas på år 2021 beror det på att inte någon mätning gjorts det året. För år 2022 där utfall saknas beror det på att nyckeltalen ännu inte finns tillgängliga i Kolada.

Barn- och utbildningsnämnden

Nyckeltal		Utfall totalt 2022	Utfall totalt 2021	Utfall totalt 2020
Väntetid i antal dagar för de barn som inte fått plats på förskola på önskat placeringsdatum, medelvärde	—		5	5
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven i SV, Sv2 och MA, hemkommun, genomsnittlig andel (%)	—		0%	0%
Plats på förskola på önskat placeringsdatum, andel barn (%)	—		80%	80%
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), hemkommun, andel (%)	↗	68,7%	61,8%	64,1%
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, antal	—		5,2	5,3
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	—		158 413,7	151 095,6
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	↘	84,4	89,5	89
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	↗	80,2%	76,5%	62,8%
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	—		198 412,7	177 316,2

Socialnämnden

Nyckeltal		Utfall totalt 2022	Utfall totalt 2021	Utfall totalt 2020
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	—	94%		94%
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	—	80%		79%
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	↘	11	10	10
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	—		16	15

Nyckeltal		Utfall totalt 2022	Utfall totalt 2021	Utfall totalt 2020
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänstagare	—		356 830	290 801,2
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare	—		1 456 773,2	1 384 019,5

Tillgänglighet

Nyckeltal		Utfall totalt 2022	Utfall totalt 2021	Utfall totalt 2020
Största återvinningscentralens tillgänglighet kväll/helg, timmar/vecka	—		7	7

Miljö

Nyckeltal		Utfall totalt 2022	Utfall totalt 2021	Utfall totalt 2020
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	—		29	32

Näringsliv

Nyckeltal		Utfall totalt 2022	Utfall totalt 2021	Utfall totalt 2020
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	—		79,6	77,3

Personal

Nyckeltal		Utfall totalt 2022	Utfall totalt 2021	Utfall totalt 2020
Sjukpenningtalet, dagar/registrerad försäkrad	↗	10,6	9,8	8,8

3.6.4 Vision och mål

Torsby kommuns värdegrund

Respekt för alla människors lika värde

Hänsynstagande till människors självbestämmande, värdighet och integritet i alla situationer

Ett respektfullt, jämlikt, empatiskt och engagerat bemötande av människor

Verksamheter som genomsyras av en humanistisk grundsyn och att prioriteringar utgår från behov oavsett individens förmåga att uttrycka det

Torsby kommuns vision

I Torsby är det möjligt att förverkliga drömmar

Torsby kommuns huvudmål

Torsby är en framgångsrik och attraktiv kommun för invånare, företag och besökare

Torsby kommuns befolkningsutveckling är positiv

Torsby är en miljömedveten kommun

3.6.4.1 Målavstämning

Torsby kommuns huvudmål

En översiktlig bedömning har gjorts huruvida Torsby kommuns tre huvudmål har nåtts 2022. Kommentarer har lämnats till alla kommunfullmäktigemål.

Kommunstyrelsens och nämndernas målavstämning av nämnd- och verksamhetsmålen har legat till grund för detta.

Många av fullmäktigemålen är effektmål som är svåra att bedöma. Då 2022 dock var sista året i denna målperiod görs här en sista bedömning. Nu finns inget "kan nås" längre, även om arbetet med målet troligen fortsätter och målet så småningom blir nådd.

För bedömningen har verksamhetsmålen granskats och då de är uppfyllda anses även nämndmålen och slutligen fullmäktiges mål vara uppfyllda.

Från och med 2023 gäller Torsby kommuns vision och mål 2040.

Torsby är en framgångsrik och attraktiv kommun för invånare, företag och besökare

Till detta huvudmål kan kommunfullmäktiges mål inom målområden infrastruktur/kommunikationer, samhällsservice, boende och livskvalitet, näringslivsklimat och kompetens och kvalitet samt hållbar utveckling kopplas. Inom dessa målområden finns 28 kommunfullmäktigemål. I

kommunfullmäktigemålen är också kommunens miljömål inkluderade.

Vid bokslut 2022 kan sammanfattas att av de 28 kommunfullmäktigemålen så har 27 mål nåtts och 1 mål har delvis nåtts.

Utifrån bedömningen av måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges mål, är den sammantagna bedömningen att Torsby kommuns huvudmål **”Torsby är en framgångsrik och attraktiv kommun för invånare, företag och besökare”** har nåtts 2022.

Torsby kommuns befolkningsutveckling är positiv

Utifrån att måluppfyllelsen är god inom samtliga målområden bidrar det till en attraktiv kommun att bo i. Ett bra målarbete som främjar hela kommunen, dess invånare, besökare och näringsliv och som dessutom gör avtryck utanför kommunens gränser kommer på sikt bidra till en positiv befolkningsutveckling.

Målet är dock inte nått.

Torsby är en miljömedveten kommun

Till detta huvudmål kan kommunfullmäktiges målområde och mål inom **”Hållbar utveckling”** kopplas.

Även under 2022 har arbetet inom kommunens alla verksamheter med att nå en hållbar utveckling genom minskad klimatpåverkan intensifierats. Bedömningen är att Torsby kommuns huvudmål **”Torsby är en miljömedveten kommun”** är nått 2022.

Miljöarbetet är under ständig utveckling och kan ses som ett alltid pågående projekt. Miljöarbetet kommer alltid att fortsätta och vara present i alla uppdrag kommunen har.

Sammanfattad kommentar

27 av kommunens 28 kommunfullmäktigemål som är fördelade på sex målområden är uppnådda vid bokslut 2022. Målarbetet med dessa 28 fullmäktigemål är därmed avslutat och en ny period påbörjas 2023 med Vision och mål 2040.

3.6.4.2 Målområde infrastruktur/kommunikationer

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Torsby kommun är en bra företagskommun	●
Gränshandeln och besöksnäringen är viktig och utvecklas positivt	●
Torsby är ett starkt och levande handelscentrum	●
Fler arbetstillfällen inom den privata sektorn	●
Hög servicegrad till företag i expansion och vid nyetableringar	●
Kommunen kan konkurransutsätta den egna verksamheten, om syftet är att minska kostnaden och/eller höja kvaliteten	●
Upphandlingsförfarandet ska göras mer tillgängligt för lokala leverantörer/producenter	●

Torsby kommun är en bra företagskommun

Jämfört med föregående år har den totala arbetslösheten per oktober 2022 i Värmland minskat med 1,1 procentenheter (totalt 6,5 % arbetslöshet). Torsby kommun har per oktober 2022 en arbetslöshet på 4,9% (-0,8% jämfört med samma månad år 2021).

Gränshandeln och besöksnäringen är viktig och utvecklas positivt

Sedan 2021 har Näringsliv- och besöksnäringssavdelningen två gånger om året arrangerat lokala "besöksnäringss dagar". Programinnehållet varierar efter deltagarnas önskemål. Besöksnäringss dagarna lockar allt fler deltagare och ökar nätverksbyggande mellan entreprenörerna inom branschen. Näringsliv- och besöksnäringss avdelningen har ett kontinuerligt samarbete med de lokala företagen inom besöksnäringen, liksom lokala, regionala och nationella nätverk som exempelvis Visit Värmland, Finnskogen Natur & Kulturpark, Värmlandsleder med flera aktörer.

Gränshandeln har sedan Coronapandemin åter igen satt fart.

Torsby är ett starkt och levande handelscentrum

Corona-restriktionerna togs bort i februari och kort därefter öppnade även den norska gränsen. Därefter har handeln successivt ökat. Handelsföretagen uppger nu att handeln i hela kommunen, både gällande sällanköp och dagligvaror, återgått till de nivåer som gällde före Corona.

Fler arbetstillfällen inom den privata sektorn

Det är fortsatt svårt att rekrytera vissa tjänster för både offentliga såväl som för privata arbetsgivare. Kommunen har startat två komvux-utbildningar med yrkesinriktning för att hjälpa arbetsmarknaden.

Hög servicegrad till företag i expansion och vid nyetableringar

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) genomför årligen en öppen jämförelse inom området Företagsklimat. Det genomsnittliga Nöjd kundindex-resultatet på 85 ger Torsby kommun en 11 plats i Sverige och första plats i Värmland. Företagare får i undersökningen bedöma kommunernas service och effektivitet inom sex myndighetsområden: brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll samt serveringstillstånd.

Kommunen kan konkurrensutsätta den egna verksamheten, om syftet är att minska kostnaden och/eller höja kvaliteten

I samband med budgetplaneringen i de olika verksamheterna prövas vilka alternativ som är bäst utifrån kostnadseffektivitet och kvalitet. Tillgången av privata aktörer eller snarare bristen av dem är en faktor av stor betydelse för konkurrensutsättningen.

Upphandlingsförfarandet ska göras mer tillgängligt för lokala leverantörer/producenter

I all upphandling ges lokala leverantörer och producenter en möjlighet att delta och i många fall har dessa leverantörer även fått tilldelning. Informationsmöten och utbildningar genomförs för att höja kompetensen på området.

3.6.4.3 Målområde samhällsservice

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Attraktiva boenden och goda boendemiljöer	●
Bästa folkhälsan i Värmland	●
Fortsatt satsning på friskvård	●
Fokus på barns och ungdomars behov, möjligheter och intressen	●
God livskvalitet för alla åldrar	●
Bra fritid- och kulturutbud med kommunal stimulans	●
Attraktiva tätorts- och gatumuljöer	●
God tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar	●

Attraktiva boenden och goda boendemiljöer

Torsby Bostäder AB påbörjade under hösten 2022 en byggnation av bostäder i centrala Torsby som ska stå klar under 2023-2024. Det pågår även byggnationer av hyresrätter genom privata fastighetsägare i Torsby tätort som även de kommer att färdigställas under 2023.

Miljö- och byggkontoret fortsätter arbetet i dessa frågor med att på flera sätt jobba aktivt, både genom rådgivning med stadsarkitekt samt byggnadsantikvarie. Vi lämnar råd och synpunkter till sökande vid olika sammanhang kring lovgivning, byggnation, planering och utformning. Under året har flera bygglovsärenden varit föremål för rådgivning och extra bedömning inom kultur- och arkitektoniska värden, detta har fallit väl ut och resulterat i mer anpassade utformningar. Chef

medverkar i olika övergripande forum samt i detalj- och översiktsplanering. Under våren 2022 har en delegation från Värmlands museum varit på besök till miljö- och byggkontoret och samhällsplaneringen för att se på alternativa utredningar som kan passa för Torsby, troligen kommer några alternativa utredningsalternativ föreslås för KS i början av 2023. Nämnden har också aktivt tagit ställning i tillsynsärenden där det finns detaljplan med bevarandeföreskrifter inom kulturvärden.

Bästa folkhälsan i Värmland

I frågan om folkhälsan har arbetet koncentrerats i första hand på friskvårds- och idrottsaktiviteter samt på det förebyggande arbetet kring ANDT.

Fortsatt satsning på friskvård

Våren har inneburit en nystart och vi har kommit igång med olika aktiviteter på Trygghetsboendena runtom i kommunen efter pandemin. På Valbergsgården har olika aktiviteter genomförts varje vecka som bingo, gympa, handarbete, musikandakt och boktips. På Mejerskan har vi haft information om bedrägerier mot äldre, kommunpolis och kommunens säkerhetssamordnare var på plats informerade om detta, Torsby bibliotek har varit på plats 1 gång i månaden för boktips, data och mobilkunskaper för hyresgästerna har getts av digidelcenter, varannan vecka har aktivitetssamordnaren haft sitt/stågympa till musik, påsk och sommaravslutning har anordnats med mingel och fikastund. Vi har startat upp styrketräning för seniorer på TorsbyBadet och i GA-hallen i Syslebäck har vi haft seniorgympa under våren.

Fokus på barns och ungdomars behov, möjligheter och intressen

Måluppfyllelsen i detta mål kan inte bedömas då målet fått för lite beaktande.

God livskvalitet för alla åldrar

Inom kommunens alla verksamheter pågår ett arbete för att säkerställa en god livskvalitet för alla åldrar. Detta inkluderar även att erbjuda våra invånare ett självständigt liv och skydda personer med ställföreträdare från rättsförluster.

Bra fritid- och kulturutbud med kommunal stimulans

Barn- och ungdomsverksamheten har under några år varit i en förändringsprocess. Nya sätt att arbeta har satts och grundar sig i en modell där det finns en röd tråd i hela kommunen. Den traditionella fritidsgårdsverksamheten bedrivs inte längre utan verksamheten är numera mobil, vilket gör det möjligt att finnas på flera platser i kommunen. Fritidsavdelningen jobbar i nära samarbete med föreningslivet. Med hjälp av kommunens breda föreningsliv får ungdomar möjlighet att bygga upp ett intresse, fritidsledarna blir en länk mellan ungdomar och föreningslivet och lotsar dem till intressanta aktiviteter. Fritidsavdelningen utvecklar och kvalitetssäkrar verksamheten för att möta ungdomar i den nya tiden.

Kulturutbudet har varit begränsat de senaste två åren. Nu kan vi notera att både studenter vid bl.a. Lärcenter och besökare hittar tillbaka till biblioteken.

Biblioteken har under året haft öppet som vanligt och bokbussen har rullat enligt turlistan.

DigidelCenter-verksamheten är öppen två dagar i veckan, en dag på biblioteket i Syslebäck och en dag på biblioteket i Torsby.

Biograf Stjärnan har åter normal verksamhet.

Attraktiva tätorts- och gatumiljöer

Arbetet med GC-väg längs Bangårdsgatan har fortsatt hösten 2022 fram till Järnväggsgatan. Arbeta pågår även med att renovera Östmarksvägen med såväl VA som vägbana. Väggen breddas så att GC-väg finns hela vägen från Östmarkskorset in till centrum förbi kvarteret Björken.

Vi arbetar med att påverka Trafikverket för att få till bättre lösningar för oskyddade trafikanter i Ambjörby och Oleby.

God tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar

Tillgänglighetsfrågor är i stort lagstyrda och i vårt arbete ett horisontellt kriterium. Ansvar för tillgänglighetsarbete och tillgänglighetsfrågor ligger på respektive verksamhet.

3.6.4.4 Målområde boende och livskvalitet

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Hög kommunal service till invånare, besökare och näringsliv	●
Hög planberedskap för expansion och nyetableringar	●
God offentlig och kommersiell service	●

Hög kommunal service till invånare, besökare och näringsliv

Alla nämnder och förvaltningar arbetar alltid med att förbättra den kommunala servicen till invånare, besökare och näringsliv och de av nämnderna och verksamheterna uppsatta mål är uppfyllda.

Hög planberedskap för expansion och nyetableringar

Befintliga detaljplaner uppdateras och det pågår en inventering av bostads- och industrimark för att identifiera nya platser för etablering både i Torsby och i Klarälvdalen.

God offentlig och kommersiell service

Under det senaste året har Torsby kommun fått höga placeringar i samtliga rankinglistor gällande näringslivsklimatet (Svenskt Näringsliv, Företagarna, Sveriges kommuner och Regioner samt Småföretagarnas Riksförbund). Alla rankinglistor ger en samstämmig bild över att långsiktigt arbete ger resultat och vi är på rätt väg. I näringslivsarbetet har kommunen ett nära samarbete med TUAB (Torsby Utveckling AB). Genom de genomförda undersökningar med rankinglistor får vi en bra bild över vad vi gemensamt kan förbättra och förstärka.

3.6.4.5 Målområde näringslivsklimat

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Bra tågförbindelse mellan Torsby och Karlstad	●
Väl utvecklat flyg	●
Bra bussförbindelser inom, till och från kommunen	●
Fler gång- och cykelvägar	●
Utbyggd och höjd standard på väg- och järnvägsnätet	●
Bra IT-infrastruktur	◆

Bra tågförbindelse mellan Torsby och Karlstad

Det pågår löpande en dialog med Värmlandstrafik AB angående kollektivtrafiken där vi försöker åstadkomma förbättrade rese- och transportmöjligheter. Dessutom pågår en rehabilitering av banan för att förbättra komforten och på sikt få ned restiden mellan kommunhuvudorterna. En brukargrupp är utsedd av kommunen för en dialog med ansvarig instans.

Väl utvecklat flyg

Flyglinjen har beviljats fortsatt trafikplikt till 2023. Arbetet för att på sikt få till stånd ett beslut om stadigvarande trafikplikt i syfte att trygga goda förbindelser till och från Stockholm pågår kontinuerligt. Flyget har påverkats negativt av Coronapandemin då flyget varit helt inställt i perioder. Regulariteten är dock återställt och resandet kommit igång.

Bra bussförbindelser inom, till och från kommunen

Det som kommunen kan bidra med är uppfyllt. Med stöd från Trafikverket/Region Värmland har vi byggd en parkeringsplats på stationsområdet för att underlätta för pendling. För övrigt är påverkansmöjligheter liten.

Fler gång- och cykelvägar

Arbetet med GC-väg längs Bangårdsgatan fram till Järnvägsgatan fortsätter in i 2023. Vägen är breddad så att GC-väg finns längs Östmarksvägen från Kajsheden/Handelsområde in till centrum förbi kvarteret Björken. Vi arbetar också med att påverka Trafikverket för att få till bättre lösningar för oskyddade trafikanter i Ambjörby och Oleby.

Utbyggd och höjd standard på väg- och järnvägsnätet

Projekt avseende säkerhets- och kapacitetshöjande åtgärder på Frykdsdalsbanan genomförs löpande i samverkan med Trafikverket, Region Värmland, Värmlands Trafik samt Kil, Sunne och Torsby kommuner. Spårbyten har genomförts på delar av banan samt mötesspår Karlstad - Kil kommer att byggas och som kommer att påverka trafiken positivt genom kortare restider.

Bra IT-infrastruktur

Officiella siffror från PTS är att 93% av permanenthushåll och arbetsplatser i Torsby kommun har tillgång till, eller har absolut närhet till fiber.

3.6.4.6 Målområde kompetens och kvalitet

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Kommunen har en attraktiv gymnasieskola med hög kvalitet i sin verksamhet	●
Fortsatt satsning på kompetensutveckling	●
Varumärket Torsby upplevs som ett av de starkaste i Sverige	●

Kommunen har en attraktiv gymnasieskola med hög kvalitet i sin verksamhet

Ett samarbete pågår och regelbundna möten har genomförts mellan Torsby kommuns näringslivsenhet, Industriprogrammet vid Stjerneskolans samt det lokala företagsnätverket Industritekniskt centrum. Genom ett utökat samarbete mellan Stjerneskolans och byggindustrin har en ny utbildning startat. Programmet mark- och anläggningsutbildning har syfte att öka tillgången på personer med denna kompetens. Stjerneskolans har ett lärcenter som möjliggör distansutbildning inom olika utbildningsverksamheter.

Fortsatt satsning på kompetensutveckling

Det pågår fortsatt en dialog med Karlstads universitet om etablering av olika utbildningar i Torsby. Det finns beslut på grundskole- och förskolläro-utbildning på distans. Dessutom har det kommit igång en sjuksköterskeutbildning på distans.

Varumärket Torsby upplevs som ett av de starkaste i Sverige

Kommunikations- och marknadsföringsplan styr arbetet med varumärket. Utvärdering och mätning görs med två års intervall. Utbildningar för kommunens chefer/ledare där värdskap med fokus på både internt och externt värdskap är en del i utbildningen, genomförs löpande.

3.6.4.7 Målområde hållbar utveckling

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Hållbar utveckling	●

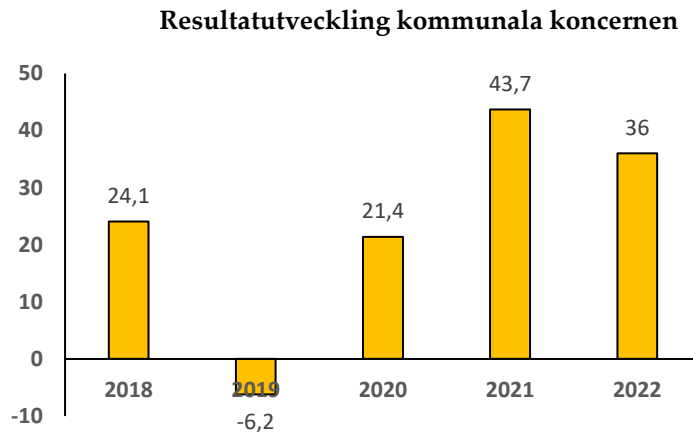
Hållbar utveckling

I alla verksamheter har hållbar utveckling en given plats och beaktas vid alla beslut. Det är ett område i konstant utveckling som kommer att vara del i vårt arbete även i framtid. Trots att målet med nuvarande formulering inte går att uppnå bedömer vi att det så här långt kan anses vara uppfyllt.

3.6.5 Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

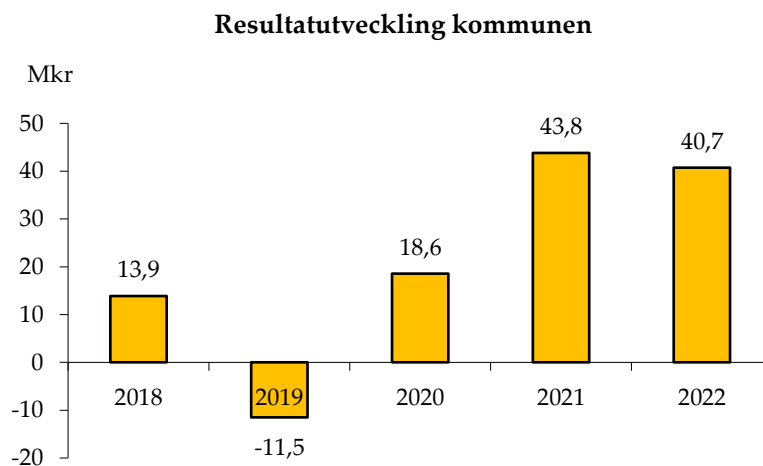
3.6.5.1 Den kommunala koncernens resultatutveckling

För den kommunala koncernen redovisades ett resultat för 2022 på 36 mnkr. För år 2021 redovisades ett resultat på 43,7 mnkr.

3.6.5.2 Torsby kommuns resultatutveckling

Det redovisade resultatet för 2022 innebar ett överskott på 40,7 mnkr. Resultatet 2021 var 43,8 mnkr och 2020 18,6 mnkr. Under 2019 bröt kommunen trenden med att redovisa plusresultat och redovisade ett resultat på -11,5 mnkr. Tidigare har kommunen redovisat plusresultat sju åren i rad. Men återigen har kommunen från år 2020 redovisat plusresultat.

3.6.5.3 Nämnders och styrelsens resultat

3.6.5.3.1 Jämförelse av nettoutfall mot nettobudget och prognos

Jämförelse nettoutfall mot nettobudget

Nämnd/styrelse tkr	Nettoutfall 2022-12-31	Budget 2022-12-31	Avvikelse tkr	Avvikelse %
Kommunfullmäktige	-2 058	-1 950	-108	-5,5%
Kommunstyrelsen	-147 343	-143 205	-4 138	-2,9%
Barn- och utbildningsnämnden	-287 906	-278 918	-8 988	-3,2%
Socialnämnden	-336 732	-336 730	-2	0,0%
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-21 451	-21 770	319	1,5%
Valnämnden	-336	-350	14	4,1%
Överförmyndarnämnden	-2 395	-2 450	55	2,2%
Totalt	-798 220	-785 373	-12 847	-1,6%

Jämförelse nettoutfall mot prognos

Nämnd/styrelse tkr	Nettoutfall 2022-12-31	Prognos 2022-12-31	Avvikelse tkr	Avvikelse %
Kommunfullmäktige	-2 058	-1 950	-108	-5,5%
Kommunstyrelsen	-147 343	-149 505	2 162	1,4%
Barn- och utbildningsnämnden	-287 906	-285 743	-2 163	-0,8%
Socialnämnden	-336 732	-336 580	-152	0,0%
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-21 451	-21 770	319	1,5%
Valnämnden	-336	-350	14	4,1%
Överförmyndarnämnden	-2 395	-2 450	55	2,2%
Totalt	-798 220	-798 348	127	0,0%

För 2022 var kommunstyrelsen och nämndernas driftnetto budgeterat till 785,3 mnkr. Det redovisade för driftnettot blev 798,2 mnkr, vilket var i likhet med den prognos för helår som lämnades i samband med delårsbokslutet per 2022-08-31.

I årsbokslutet redovisar barn- och utbildningsnämnden ett underskott gentemot budget på 9 mnkr vilket är 2,2 mnkr sämre än den prognos för helår som lämnades i samband med delårsbokslutet per 31 augusti. Avvikelsen beror dels på att personalkostnader fortfarande ligger på en för hög nivå jämfört med budget. Hög inflation och då framförallt höga priser för energi har gett ökade kostnader.

Socialnämnden redovisar ett utfall i nivå med budget, vilket också prognostiserades för helår i samband med delårsbokslutet per 31 augusti.

Underskott redovisas inom individ- och familjeomsorg då det varit höga kostnader för institutionsvård vuxna/missbruk och för familjehem. Underskott täcks av att överskott redovisas inom övriga verksamheter.

Kommunstyrelsen redovisar ett underskott gentemot budget på 4,1 mnkr vilket är 2,2 mnkr bättre än den prognos för helår som lämnades i samband med delårsbokslutet per 31 augusti. Kommunledningskansliet, tekniska avdelningen, fritidsavdelningen, kulturavdelningen samt kost- och städavdelningen redovisar underskott på grund av höga energiprisen och kostnadsökningar på grund av hög inflation.

Dessa underskott täcks till viss del av att kommunstyrelsens övriga avdelningar redovisar överskott, bland annat beroende på att det inte har varit bemannat fullt ut på några avdelningar.

Kommunfullmäktige redovisar ett underskott på 100 tkr gentemot budget och mot den prognos för helår som lämnades vid delårsbokslutet per 31 augusti.

Övriga nämnder, miljö-, bygg- och räddningsnämnden, valnämnden och överförmyndarnämnden lämnar mindre överskott som också är något bättre än lämnad prognos vid delårsbokslutet i augusti.

3.6.5.3.2 Analys av nettokostnadsutveckling

Analys av nettokostnadsutveckling

Nämnd/styrelse tkr	Nettoutfall 2022-12-31	Nettoutfall 2021-12-31	Avvikelse tkr	Avvikelse %
Kommunfullmäktige	-2 058	-1 899	-159	-8,3%
Kommunstyrelsen	-147 343	-135 728	-11 615	-8,6%
Barn- och utbildningsnämnden	-287 906	-276 146	-11 760	-4,3%
Socialnämnden	-336 732	-333 554	-3 178	-1,0%
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-21 451	-21 057	-394	-1,9%
Valnämnden	-336	-39	-296	-752,3%
Överförmyndarnämnden	-2 395	-2 224	-171	-7,7%
Nettokostnadsutveckling totalt	-798 220	-770 647	-27 573	-3,6%

För 2022 var kommunstyrelsen och nämndernas driftnetto ett utfall på 798,2 mnkr. Det är en ökning med 27,6 mnkr och motsvarar en procentuell ökning med 3,6 %.

3.6.5.4 Kommunens verksamheter

Torsby kommuns resultat 2022 var 40,7 mnkr vilket var 18,5 mnkr bättre än budget.

Driftnettot för kommunstyrelsen och nämnderna var 12,8 mnkr sämre än budgeterat.

Verksamheternas nettokostnader, där avskrivningar och pensionskostnader ingår, uppgick till 811,4 mnkr, vilket var 9 mnkr sämre än budgeterat.

3.6.5.4.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige redovisar ett underskott på drygt 100 tkr beroende på ny utrustning införskaffats.

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
INTÄKTER	0	0	0	0	3
KOSTNADER	-2 058	-1 950	-108	-1 899	-2 213
· Personalkostnader	-815	-827	12	-711	-845
· Övriga kostnader	-1 243	-1 123	-120	-1 188	-1 368
· Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
DRIFTNETTO	-2 058	-1 950	-108	-1 899	-2 210

3.6.5.4.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar ett resultat som är 4,1 mnkr sämre än budget.

Kommunledningskansliet, tekniska avdelningen, fritidsavdelningen, kulturavdelningen samt kost- och städavdelningen redovisar underskott på grund av höga energipriser och kostnadsökningar på grund av hög inflation. Kommunstyrelsens övriga avdelningar redovisar överskott.

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
INTÄKTER	293 605	276 686	16 919	278 811	281 967
KOSTNADER	-440 948	-419 891	-21 057	-414 539	-413 840
· Personalkostnader	-160 157	-172 256	12 099	-162 572	-160 767
· Övriga kostnader	-230 817	-195 878	-34 939	-200 866	-203 223
· Kapitalkostnader	-49 974	-51 757	1 783	-51 101	-49 850
DRIFTNETTO	-147 343	-143 205	-4 138	-135 728	-131 873

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Kommunalsråd	-2 475	-2 600	125	-2 459	-2 326
Kommunledningskansliet	-67 406	-64 875	-2 531	-61 233	-58 969
Ekonomiavdelningen	-7 572	-8 000	428	-7 263	-7 655
IT-avdelningen	-2 413	-2 940	527	-2 371	-2 815
HR-avdelningen	-8 141	-9 220	1 079	-8 054	-7 696
Tekniska avdelningen	-33 167	-29 510	-3 657	-27 230	-25 396
Fritidsavdelningen	-15 101	-14 790	-311	-15 633	-15 672
Kulturavdelningen	-11 848	-11 720	-128	-11 721	-11 661
Kost- och städavdelningen	-265	0	-265	-1 765	-585
Skogsförvaltningen	1 001	450	551	922	439
Fastighetsförsäljning	44	0	44	1 078	464
DRIFTNETTO	-147 343	-143 205	-4 138	-135 728	-131 873

Kommunstyrelsen redovisar totalt ett underskott på 4,1 mnkr.

Underskottet som redovisas kan härledas kommunledningskansliet, tekniska avdelningen, fritidsavdelningen, kulturavdelningen samt kost- och städavdelningen. Att stora avvikelser har redovisats är en följd av höga energipriser under andra delen av 2022 och en hög inflation som påverkat till stora kostnadsökningar.

Dessa underskott dämpas av att det inom kommunstyrelsen redovisas överskott inom övriga avdelningar. Överskott för ekonomiavdelningen, HR-avdelningen och IT-avdelningen beror bland annat för att det inte har varit bemannat fullt ut.

Skogsförvaltningen redovisade ett överskott beroende på föryngringsavverkningar på grund av skadeinsekter.

Övriga avdelningar inom kommunstyrelsen redovisar ett resultat som är nära budget.

3.6.5.4.3 Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott på ca 9 mnkr jämfört mot budget, vilket är 2,2 mnkr sämre än den prognos för helår som lämnades i samband med delårsbokslutet per 31 augusti. I maj beslutade kommunfullmäktige att Torsby kommuns andel av den så kallade "skolmiljarden" på 1,2 mnkr ska tillfalla barn- och utbildningsnämnden som ett tilläggsanslag.

Hög inflation och då framförallt höga priser för energi och drivmedel är en orsak till ökade kostnader. Det finns dock också avvikelser inom personalkostnaderna som kräver åtgärder för att inte äventyra framtida resultat.

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
INTÅKTER	74 911	54 244	20 667	67 508	63 734
KOSTNADER	-362 817	-333 162	-29 655	-343 654	-336 348
· Personalkostnader	-216 844	-200 419	-16 425	-209 255	-205 767
· Övriga kostnader	-144 826	-131 666	-13 160	-133 287	-129 523
· Kapitalkostnader	-1 147	-1 077	-70	-1 112	-1 058
DRIFTNETTO	-287 906	-278 918	-8 988	-276 146	-272 614

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Förskola och skolbarnomsorg	-79 476	-81 030	1 554	-77 405	-77 807
Grundskola	-137 396	-130 555	-6 841	-132 953	-127 392
Gymnasieskola	-67 114	-63 313	-3 801	-62 003	-63 680
Kulturskola	-3 072	-3 280	208	-3 002	-2 972
Förvaltningsövergripande BUN	-848	-740	-108	-783	-764
DRIFTNETTO	-287 906	-278 918	-8 988	-276 146	-272 614

Förskola och skolbarnomsorg

Förskola och skolbarnomsorg redovisar ett utfall som är ca 1,6 mnkr bättre än budget.

Överskott som redovisas beror till stor del på att erhållna bidrag blev större än vad som budgeteras.

Grundskola

Grundskolan redovisar ett underskott på 6,8 mnkr.

Även under 2022 har arbetet fortsatt med att genomföra anpassningar. Dock ligger personalkostnaderna fortfarande på en för hög nivå jämfört med budget. Stora kostnadsökningar för skolskjutsar har också bidragit till avvikelserna.

Gymnasieskola

Gymnasieskolan redovisar ett underskott på 3,8 mnkr.

Att ett underskott redovisas har flera orsaker. Bland annat har flera elever valt en skola i en annan kommun. Dessutom har ett nytt program krävt anpassningar av lokaler som varit kostsamma. Dessutom har även här de höga energipriser drivit på kostnadsökningar.

Framtiden

Beroende på den corona pandemi som varit de senaste åren har både lärare och elever haft och har många frånvarodagar. Det ställer stora krav på att den enskilde eleven att ta eget ansvar. Det finns en risk att elever inte når kunskapskraven.

Grundskolan har en viktig utmaning i att hålla i de fina resultat som redovisats för årskurs 9.

Under tre år, 2023-2026 finns ett planerat arbete som ska genomföras tillsammans med Skolverket. Det benämns skolans "röda tråd" och syftar till att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Det ska vara god kvalitet i verksamheten från förskola upp till årskurs 9. Det ska ge eleverna möjlighet att genomföra en gymnasieutbildning och stå bra rustade inför arbetslivet.

Gymnasiets stora utmaning är att rekrytera fler elever till programmen.

3.6.5.4.4 Socialnämnden

Socialnämnden redovisar ett utfall i nivå med budget, vilket också prognostiserades för helår i samband med delårsbokslutet per 31 augusti. Underskott redovisas inom individ- och familjeomsorg där det varit höga kostnader för institutionsvård vuxna/missbruk och för familjehem. Underskottet täcks av att ett överskott redovisas inom övriga verksamheter.

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
INTÄKTER	118 055	99 129	18 926	125 700	61 927
KOSTNADER	-454 787	-435 859	-18 928	-459 254	-399 632
· Personalkostnader	-290 169	-281 546	-8 623	-283 323	-281 986
· Övriga kostnader	-164 410	-154 091	-10 319	-175 717	-117 443
· Kapitalkostnader	-208	-222	14	-215	-202
DRIFTNETTO	-336 732	-336 730	-2	-333 554	-337 704

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Vård och omsorg	-181 601	-182 029	428	-172 838	-183 099
Handikappomsorg	-68 343	-69 649	1 306	-74 082	-70 246
Individ- och familjeomsorg	-48 745	-47 506	-1 239	-52 073	-48 731
Förvaltningsövergripande SN	-38 044	-37 546	-498	-34 561	-35 629
DRIFTNETTO	-336 732	-336 730	-2	-333 554	-337 704

Vård och omsorg

Vård och omsorg redovisar totalt ett överskott på 0,4 mnkr.

Inom några verksamheter har budgeten inte använts fullt ut. Det beror på minskad verksamhet i förhållande till budgeten.

Handikappomsorg

Handikappomsorgen redovisar ett överskott på 1,3 mnkr.

Det beror främst på tillfälligt ökade intäkter för personlig assistans.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen redovisar totalt ett underskott på 1,2 mnkr.

Underskottet som redovisas vid årets slut beror på höga kostnader för institutionsvård, vuxna/missbruk och familjehem.

Förvaltningsövergripande

Förvaltningsövergripande verksamheter redovisar ett underskott på ca 0,5 mnkr.

Framtiden

Inom vård och omsorg kommer man att arbeta med utvecklingsområden som tagits fram utifrån uppsatta mål för verksamheten. Det innebär ett fortsatt arbete med personalrekrytering, introduktion, bemanning, aktivt medarbetarskap och självledarskap samt att öka tillgänglighet, delaktighet och trygghet i verksamheten. Satsningar görs även på digitala stöd och hjälpmedel, att utveckla samverkan internt och externt och på kompetensutveckling.

Även funktionsstöd kommer fortsatt satsa resurser på kompetensutveckling. Fokusområden är goda grundkunskaper, bra bemötande, brukarperspektiv, professionellt förhållningssätt samt delaktighet och inflytande för omsorgstagarna. Några utvecklingsområden under 2023 är att utveckla daglig verksamhet, kompetensutveckling, aktivt medarbetarskap, ökad delaktighet och självbestämmande för omsorgstagare, nära vård och anordnande av fritidsaktiviteter för omsorgstagare.

Inom individ- och familjeomsorg finns ett antal utmaningar såsom att rekrytera utbildad och erfaren personal och att bibehålla en stabil arbetsgrupp där medarbetaren känner ett engagemang.

IFO och öppenvården jobbar gemensamt för att kunna erbjuda hjälpsamma insatser på hemmaplan för att kunna förebygga både vuxen- och barnplaceringar.

För att kunna möta det höga trycket inom öppenvården och minska antalet placeringar av barn och personer med missbruk krävs en stor flexibilitet och kunskap inom flera områden. Flera av ärendena är av komplex natur där samverkan krävs med andra aktörer såsom BUP, Första linjen, skolhälsovården och öppenvård psykiatri. För att möta detta har ett antal utvecklingsområden tagits fram för 2023.

3.6.5.4.5 Miljö-, bygg- och räddningsnämnden

Miljö-, bygg- och räddningsnämnden redovisar ett överskott på drygt 300 tkr.

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
INTÅKTER	6 675	6 931	-256	5 829	5 206
KOSTNADER	-28 125	-28 701	576	-26 885	-26 303
· Personalkostnader	-19 277	-19 718	441	-18 584	-18 112
· Övriga kostnader	-8 135	-7 591	-544	-7 561	-7 123
· Kapitalkostnader	-713	-1 392	679	-741	-1 067
DRIFTNETTO	-21 451	-21 770	319	-21 057	-21 097

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Miljö- och byggförvaltning	-2 451	-2 815	364	-2 815	-2 898
Räddningstjänst	-19 000	-18 955	-45	-18 242	-18 199
DRIFTNETTO	-21 451	-21 770	319	-21 057	-21 097

Miljö- och byggförvaltning

Miljö- och byggförvaltningen redovisar ett överskott på drygt 300 tkr. Överskottet beror främst på högre intäkter inom bygglovsverksamheten.

Räddningstjänst

Räddningstjänsten redovisar ett mindre underskott på 45 tkr för 2022.

Avvikelsen som redovisas beror i sin helhet på att inköp behövt göras av material för att hantera händelser i samband med höjd beredskap.

Framtiden

Konjunkturen bedöms kunna vika nedåt under kommande år, vilket främst bedöms påverka bygglovsverksamheten, men även miljö-, hälsoskydd och livsmedel. Följden kan bli ett minskat antal ärenden med lägre intäkter som följd.

Under 2023 planerar både miljö- och byggkontoret och räddningstjänsten att öka synligheten mot medborgarna på flera olika vis, bland annat planeras gemensamma tillsynsdagar, medverkan på event i kommunen och att följa med bokbussen runt om i kommunen.

Räddningstjänstens utmaningar inför framtiden är bland annat "Räddningstjänst under höjd beredskap", ett för förebyggande arbete behöver göras för att räddningstjänsten blir mindre sårbar vid sjukskrivningar, uppsägningar eller annan påverkan.

3.6.5.4.6 Valnämnden

Valnämnden redovisar ett resultat som är nära budget.

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
INTÄKTER	352	300	52	0	0
KOSTNADER	-687	-650	-37	-39	-11
· Personalkostnader	-566	-428	-138	-9	-5
· Övriga kostnader	-121	-222	101	-30	-6
· Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
DRIFTNETTO	-336	-350	14	-39	-11

Under 2022 har det varit ett val, Allmänna val.

3.6.5.4.7 Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden redovisar för 2022 ett mindre överskott på ca 50 tkr.

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
INTÄKTER	219	90	129	93	121
KOSTNADER	-2 614	-2 540	-74	-2 317	-2 178
· Personalkostnader	-2 322	-2 320	-2	-2 122	-1 850
· Övriga kostnader	-292	-220	-72	-195	-328
· Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
DRIFTNETTO	-2 395	-2 450	55	-2 224	-2 057

Överförmyndarnämnden

Under året har samarbetet med Sunne kommun stärkts genom att de köper 25% av chefstjänsten från Torsby. Samarbetsavtalet började att gälla från och med juni 2022.

Framtid

Under 2023 kommer överförmyndarnämnden fortsätta att prioritera granskningen av redovisningshandlingar samt att verka för att kunna rekrytera och utbilda fler ställföreträdare.

3.6.5.5 Finansiell analys

Resultatet för 2022 var 40 670 tkr (43 806 tkr år 2021). Det budgeterade resultatet för 2022 var 22 136 tkr. Kommunen klarade därmed budgetmålet.

Verksamheternas nettokostnader, där avskrivningar och pensionskostnader ingår, uppgick till 811 392 tkr vilket var 8 860 tkr högre än budgeterat. Att verksamhetens nettokostnader är högre beror på att driftnettot redovisar underskott.

På grund av en bättre skatteavräkning, redovisas skatteintäkterna 17,2 mnkr högre än budget. Högre generella statsbidrag bidrar till ett överskott 10 mnkr, som dels beror på en rättelse från skatteverket på 3,2 mnkr för kostnadsutjämnningen, men också på att det under årets har erhållits generella bidrag som inte varit budgeterade såsom "Små kommuner med särskilda utmaningar", "Tillfälligt stöd för ökade kostnader finansiering" och "Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina". Skatter och bidrag inklusive finansnetto redovisas då sammantaget 27,6 mnkr högre än budget.

Årets resultat innebär att kommunen 2022 uppfyllde det lagstadgade balanskravet där de löpande intäkterna ska vara större än de löpande kostnaderna.

3.6.5.5.1 Årets resultat

Det redovisade resultatet för 2022 innebar ett överskott på 40,7 mnkr. 2021 var resultatet 43,8 mnkr.

Årets resultat på 40,7 mnkr är ett "nettoresultat". Redovisningen innehåller nedskrivningar om ca 9,9 miljoner kronor. Utöver resultatet förbättrar även dessa likviditeten vilket är med tanke på den planerade investeringstakten mycket viktigt för Torsby kommun.

3.6.5.5.2 Känslighetsanalys

(mnkr)	Resultatpåverkan
Löneökning med 1%	-6,9
10 heltidstjänster	5,9
Ökad upplåning med 10 mkr	-0,3
Ränteförändring med 1%	+/-1
Ändring av generella statsbidrag med 1%*	+/-2,5
Förändring av kommun skatt med 1 kr	+/-24,5

*Extra tillskott sam extra statsbidrag för flyktningmottagande som kommunen mottagit är inte medräknat.

3.6.5.5.3 Finansnetto

Finansnettot är skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Fram till 2021 har det allmänna ränteläget varit lågt. Under 2022 har Riksbanken höjt styrräntan ett flertal gånger. Från att det vid 2022 årets ingång var 0 procent så

var den vid 2022 års utgång uppe i 2,50 procent. Styrräntan kommer sannolikt att höjas ytterligare under våren 2023.

Den totala låneskulden uppgick vid årets slut till 571 mkr, vilket är 60 mnkr mer jämfört med 2021. 81 procent (74 procent 2021) av låneportföljen är lån med fast ränta.

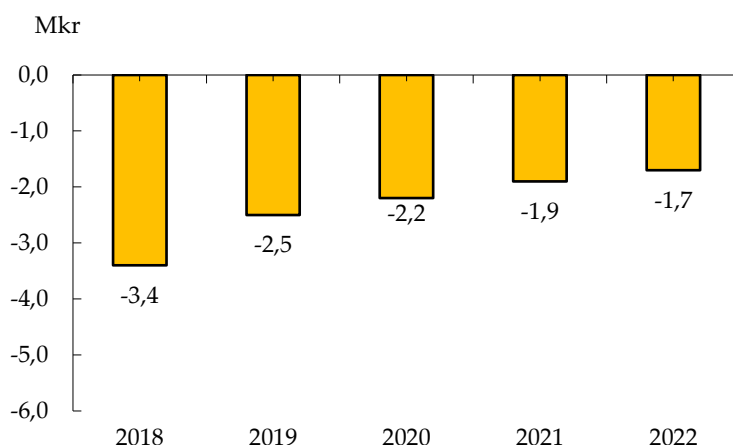
Snittränta i vår portfölj var 0,85 procent att jämföras med snitträntan 2021 som var 0,53 procent.

Finansnettot var i likhet med tidigare år negativt, - 1,7 mnkr. Räntekostnaden på anläggningslånen var 4,5 mnkr (2,3 mnkr 2021). Det är nyupplåningen och höjningen av styrräntan som gör att räntekostnader ökat jämfört med 2021.

Medlemskapet i Kommuninvest säkrar kommunens tillgång på kapital till marknadsmässiga räntor. Idag är alla våra lån upptagna där.

I de finansiella kostnaderna ingår även den finansiella delen av kommunens pensionsavsättningar. Räntekostnaden för pensionsavsättningarna uppgick till 347 tkr (148 tkr 2021).

Utveckling av finansnettot

3.6.5.5.4 Skatter och bidrag

Årets skatteintäkter uppgick till sammanlagt 543 mnkr (525 mnkr 2021). Bidragen för 2022 var sammanlagt 311 mnkr (297 mnkr 2021).

Anledningen till att skatteintäkterna är högre 2022 är en bättre skatteavräkning. Det är en följd av en oväntad stark ökning av lönesumman. Bland annat är det de höjda garantipensionerna, som dels höjts från augusti 2022 samt påverkats av en hög inflation.

Skatter och bidrag inklusive finansnetto var 852,1 mnkr 2022, vilket är en ökning

med 3,8 procent mot 2021 då summan var 820,8 mnkr.

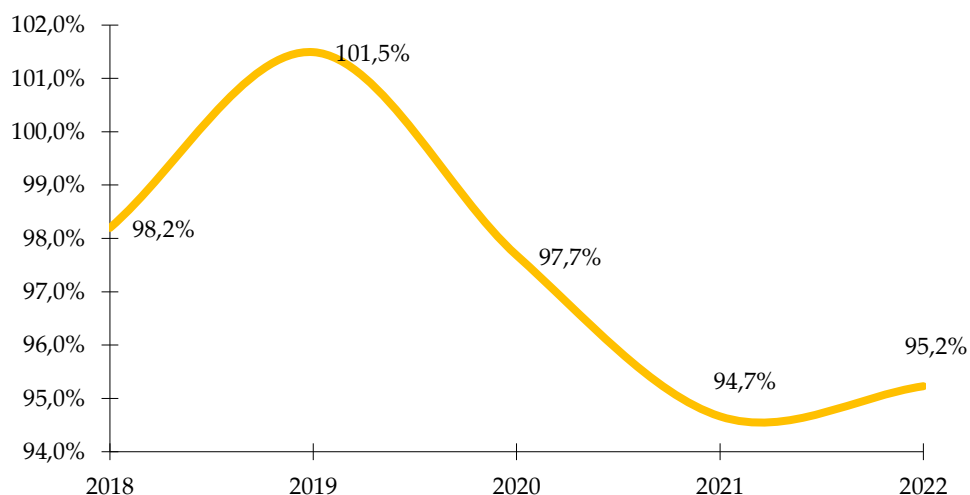
3.6.5.5.5 Verksamhetens nettokostnad

Verksamhetens nettokostnader var 811,4, mnkr 2022, vilket var 9 mnkr högre än budgeterat. 2021 uppgick nettokostnaderna till 776,9 mnkr. Därmed ökade nettokostnaderna med 4,4 procent under året. Att nettokostnaderna har ökat beror på de höga energikostnaderna och en ökad inflation som påverkat till stora kostnadsökningar.

I årsbokslutet har nedskrivningar gjorts på anläggningstillgångar där värdet inte längre överensstämmer med det bokförda värdet. Nedskrivning har gjorts med totalt 9,9 mnkr och avser nedskrivning av Note industrilokal och Fjärrvärme i Sysseleback, som har skrivits ner till värderat pris, vilket är samma som avtalat försäljningspris. Vidare så har Björkholmen/Björkängen exploatering skrivits ner, då den är såld till Torsby Bostäder AB.

En betydande faktor för kommunens ekonomi är hur nettokostnaderna och finansnettot utvecklas i förhållande till skatter och bidrag. Denna relation, nettokostnadsandelen, visar hur stor del av skatter och bidrag som går till den löpande verksamheten.

Nettokostnadsandel

3.6.5.5.6 Pensioner

De pensionskostnader som bokförts under året är bland annat följande:

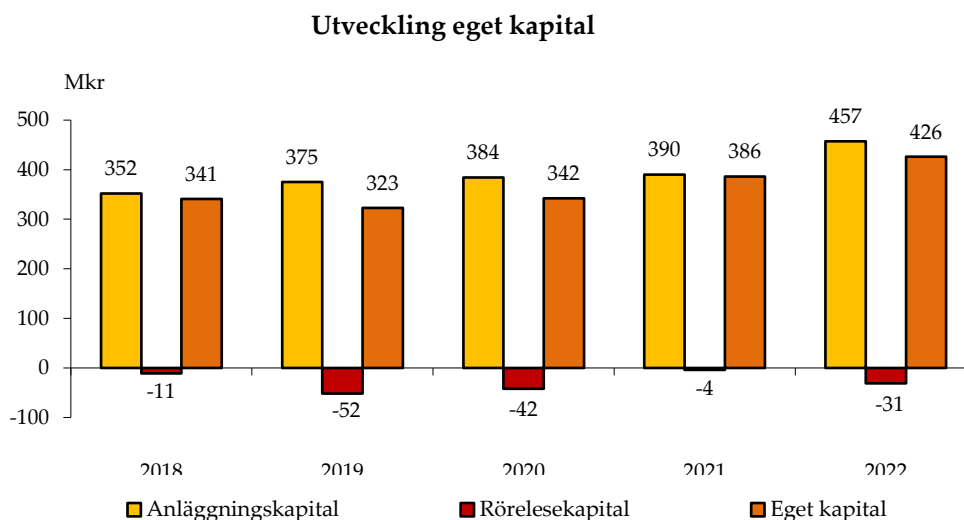
- Ålderspension är cirka 5 procent av utbetalda löner. Kostnaden bokförs på den verksamhet där den anställdes lön bokförs. Denna kostnad uppgick

2022 till 25,2 mnkr. Här tillkommer en löneskatt på 24,26 procent (6,1 mnkr).

- Under året har kommunen även betalat en försäkringspremie på 6,3 mnkr för pensioner. Denna försäkring har tecknats för att trygga kommunens förmåga att betala sin pensionsskuld.
- Faktiska pensioner som utbetalats till tidigare anställd personal uppgick till 18,1 mnkr. Löneskatten för dessa uppgick till 4,4 mnkr. Av detta avser 16,2 mnkr pension och 3,9 mnkr löneskatt för den ansvarsförbindelse som redovisas utanför balansräkningen.
- Pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 redovisas sedan 1998 utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Beloppet uppgick vid årets slut till 269,1 mnkr inklusive löneskatt.

3.6.5.5.7 Eget kapital

I det egna kapitalet ingår kommunens anläggningsskapital och rörelsekapital. Det egna kapitalet är skillnaden mellan kommunens tillgångar och skulder. Vid årets slut uppgick det egna kapitalet till 426,2 mnkr, en ökning med 40,7 mnkr, årets resultat.

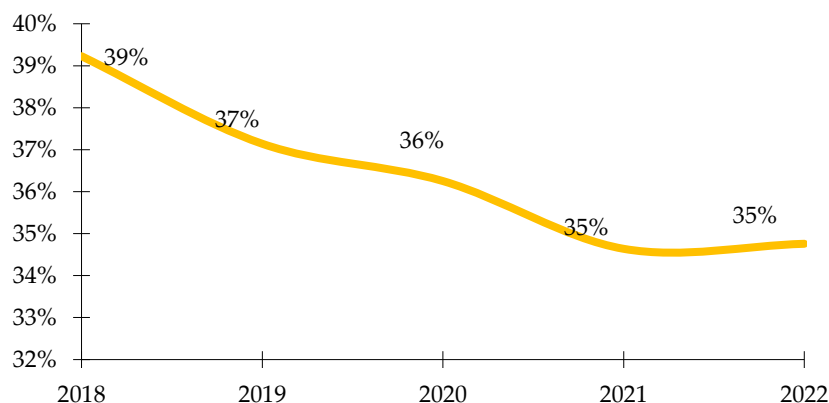
3.6.5.5.8 Soliditet

2022 uppgick soliditeten till 35 procent. Soliditet på 35 procent betyder att kommunens tillgångar till 35 procent är finansierade med egna medel och 65 procent har finansierats genom lån.

Soliditeten ligger kvar på samma nivå som för ett år sen

Pensioner som intjänats före 1998 redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Dessa räknas därför inte in i soliditeten.

Utveckling av soliditeten

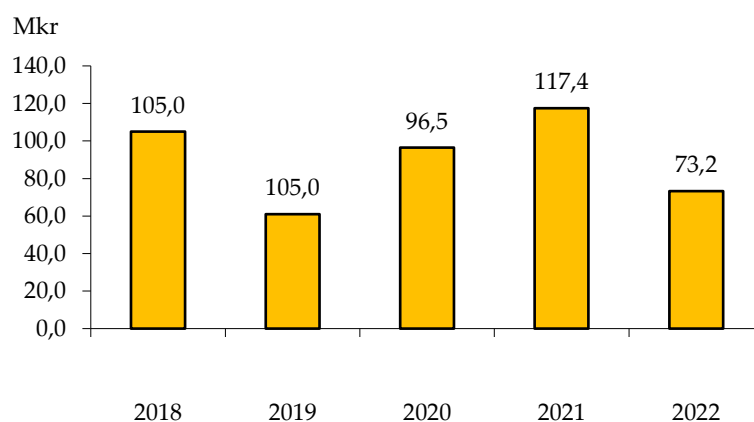
3.6.5.5.9 Likvida medel

De likvida medlen är pengar som kommunen snabbt kan ta i anspråk, det vill säga kassa och bankmedel. Vid årets slut uppgick de likvida medlen till 73,2 mnkr vilket var 44,2 mnkr lägre än 2021.

Att de likvida medlen är så pass mycket lägre beror på att investeringstakten har varit hög även under 2022, då det har varit flera stora projekt igång. Nya lån har också tagits under året på 60 mnkr för att finansiera investeringar.

Rörelsekapitalet, som är skillnaden mellan omsättningstillgångar (kortfristiga fordringar och likvida medel) och kortfristiga skulder, minskade 2022 från -4 mnkr till -32 mnkr. Ett negativt rörelsekapital betyder att kommunens likvida medel inte räcker till att betala alla kortfristiga skulder.

Utveckling likvida medel

3.6.5.5.10 Finansieringsgrad

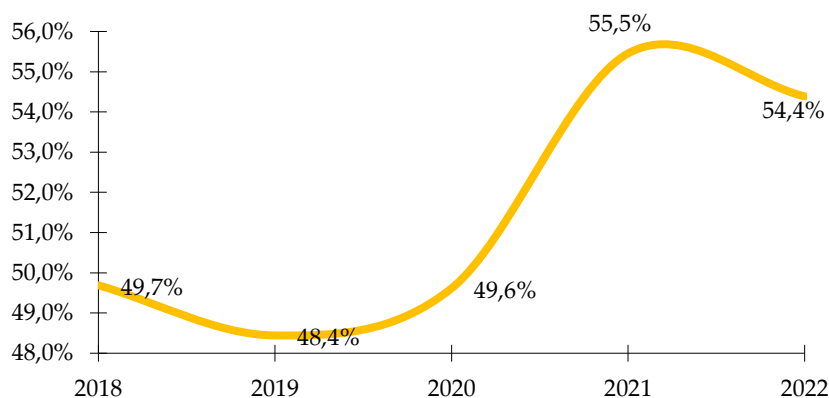
Vid bokslutet uppgick skulden på kommunens anläggningslån till 571,4 mkr, vilket är en ökning med 60 mnkr jämfört mot föregående år. Årets investeringar har finansierats med nyupplåning samt med egna medel. Därför har kommunen inte haft utrymme för att amortera på sina lån under året.

Diagrammet nedan visar lånefinansieringsgraden, som är relationen mellan den totala långfristiga låneskulden och summan av anläggningstillgångar. Den visar hur stor del av kommunens anläggningar som har finansierats med lån och hur stor del som är finansierat med egna medel.

Under några år har det varit en sjunkande procentsats vilket visar att dessa år har våra investeringar finansierat med egna medel och inga nya lån har behövt tas. Under 2021 ökade lånefinansieringsgraden (55,5 procent) i samband med att det var i början på flera stora investeringsprojekt. Vid 2022 års utgång har lånefinansieringsgraden dämpats till 54,4 procent.

Under år 2022 har nya lån på 60 mnkr tagits, beroende på en fortsatt hög investeringstakt på grund av några större projekt.

Lånefinansieringsgrad

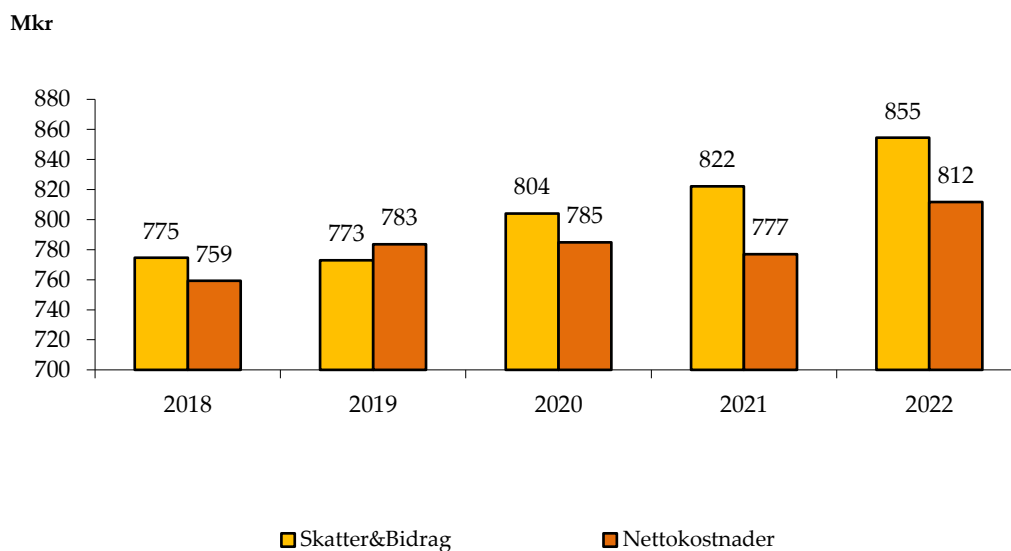
3.6.5.5.11 Utveckling av nettokostnader

Nettokostnaden är skillnaden mellan intäkter och kostnader. Ökningen av nettokostnaden ska inte vara större än ökningen av skatte- och bidragsintäkter, för att kommunen inte ska riskera att få underskott i sina verksamheter.

Diagrammet nedan visar utvecklingen av nettokostnader och skatte- och bidragsintäkter.

För år 2022 täcktes nettokostnaderna av skatte- och bidragsintäkter och ett positivt resultat kunde redovisas.

Utveckling av nettokostnad & skatte- och bidragsintäkter

3.7 Balanskravsresultat

Årets resultat efter balanskravsutredning

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation.

När man bedömer om kommunen har uppfyllt det lagstadgade balanskravet måste hänsyn tas till de poster som inte får räknas in vid bedömningen. Dessa poster är exempelvis reavinster eller reaförluster vid försäljning av fastigheter. En avstämning har gjorts för helår.

Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 40,6 mnkr, vilket därmed lever upp till lagens krav.

Balanskravsutredning

	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	40 670	43 806	18 615
reducering av samtliga realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter	-44	-1 479	-464
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	40 626	42 327	18 151
Årets balanskravsresultat	40 626	42 327	18 151

Sammanfattning av ackumulerade negativa resultat och återställande

Torsby kommun redovisade för 2019 ett minusresultat på 11,5 mnkr och ett balanskravsresultat på -11,9 mnkr. När en kommun redovisar ett negativt resultat så måste det återställas inom en tre-årsperiod. Med ett resultat på 18,6 mnkr och ett balanskravsresultat på 18,2 mnkr för år 2020 har underskottet från 2019 återställts fullt ut. För år 2022 återstår inte något negativt resultat att återställa.

Sammanfattning återställning av negativt resultat

	2022	2021	2020
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0	0	-11 870
- varav från 2019	0	0	-11 870
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	40 626	42 327	18 151
Återställning av negativt resultat från år 2019			11 870
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	0	0	-11 870

3.8 Väsentliga personalförhållanden

3.8.1 Kommunens personal

Antal medarbetare och åldersstruktur

Kommunen har 1 081 personer som innehar tillsvidareanställningar 2022.

Antalet årsarbetare uppgår till 1 133,83 st.

Antal årsarbetare*

Förvaltning	Antal						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kommunstyrelsen	271,41	305,6	284,02	296,09	284,11	277,10	278,60
Barn- och utbildningsnämnden	405,66	395,7	375,58	380,12	364,88	359,73	372,90
Socialnämnden	570,94	543,5	500,68	492,12	469,67	461,63	467,06
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	15,24	11,8	11,01	10,06	11,05	10,96	10,54
Överförmyndarnämnden	2,05	2,1	1,74	2,12	2,39	2,60	2,61
Extra tjänster			55,66	21,83	10,54	22,32	2,12
Summa	1 265,3	1 258,7	1 228,69	1 202,34	1 142,65	1 134,34	1 133,83

**Årsarbetare anger hur många anställda kommunen skulle haft om den faktiska sysselsättningen för månadsavlönade och antalet timmar för timavlönade summerats till heltidsanställningar*

Antal tillsvidareanställda per förvaltning och ålder

Förvaltning	20-29	30-39	40-49	50-59	60-	Summa
Kommunstyrelsen	11	41	59	78	62	251
Barn- och utbildningsnämnden	17	49	74	116	66	322
Socialnämnden	69	87	95	162	81	494
Miljö/bygg och räddningsnämnden	0	1	3	4	3	11
Överförmyndarnämnden	0	0	2	1	0	3
Summa	97	178	233	361	212	1 081

Medelåldern bland Torsby kommuns tillsvidareanställda är 48 år. De "äldsta" personalgruppen finns inom Kommunstyrelsen förvaltningen, med en medelålder motsvarande 50 år och Miljö Bygg och Räddningsnämnden, där medelåldern är 52 år.

Prognos pensionsavgångar (65 år) per förvaltning

Förvaltning	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	15	6	7	10	4	6
Barn- och utbildningsnämnden	5	7	9	10	15	16
Socialnämnden	7	11	15	9	14	15
Miljö/bygg och räddningsnämnden	1	0	0	0	1	1
Totalt	28	24	31	29	34	38

Könsfördelning och sysselsättningsgrad

Av de tillsvidareanställda är ca 81 % kvinnor och 19% män. Allra mest kvinnodominerad är omsorgsförvaltningen där 90,1 % av de tillsvidareanställda är kvinnor.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda i kommunen är 96,7 %. Genomsnittlig för kvinnor totalt är 96,7 % och för män 97 %. Lägst sysselsättningsgrad har kvinnor inom Miljö-/Bygg- och Räddningsförvaltningen med ca 81 %. Högst är den bland män i Miljö-/Bygg- och Räddningsförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen med 100 %, tätt följt av män i Socialförvaltningen med 98,6 %. När det gäller den förvaltning där de mest kvinnodominerande yrkena återfinns, Socialförvaltningen, är medelsysselsättningsgraden för kvinnor 98,6 % för kvinnor.

Av kommunens totalt 1 081 tillsvidareanställda arbetar 113 personer deltid, vilket motsvarar ca 10 %. Det är stor kvinnodominans inom deltid, 85 % av deltidsanställningarna utgörs av kvinnor.

3.8.2 Sjukfrånvaro

Under året 2022 ökade den totala sjukfrånvaron något bland anställda (alla anställningsformer) i Torsby kommun, i jämförelse med 2021. Sjukfrånvaron för 2022 redovisas till 5,78 %. (2021: 5,31 %).

Sedan början av året 2020, då Sverige drabbades av en pandemi (Covid-19) har det påverkat sjukfrånvarotalen, då smittan fortfarande finns kvar bland befolkningen. Samtliga förvaltningar har känt av följderna av pandemin på olika vis och det har medfört fortsatta utmaningar för verksamheterna och ansvariga chefer. Rutinen säger att man vid förkylningssymptom inte ska vara i arbete, man ska sjukskriva sig.

Sjukfrånvaron är fortsatt högre bland kvinnor än bland män. Kvinnors totala sjukfrånvaro 2022 har ökat sedan föregående år och den ligger nu på 6,28 %. Under 2022 har sjukfrånvaron ökat bland män med nära 1 % och den totala sjukfrånvaron för män året 2022 landande på 4,16%.

Sjukfrånvaro som pågått 60 dagar eller längre har dock minskat något sedan fjolåret. Av all sjukfrånvaro, så har ca 25 % pågått minst 60 dagar. Detta är en indikation på att korttidsfrånvaron ökat, vilket kan vara ett tecken på att det är

flera som varit frånvarande pga. förkylningssymptom som varit av övergående karaktär (stannat hemma enligt rutin).

Jämför man olika åldersgrupper så är sjukfrånvarotiden även i år högst bland anställda i åldersgruppen 50 år eller äldre (6,17 %). Den åldersgruppen har en marginell sänkning av sjukfrånvaron medan grupper med yngre medarbetare har en ökad sjukfrånvaro.

Sjukfrånvarotid för de som är 29 år eller yngre ligger på liknande nivå (5,40 %) som för åldersgruppen 30–49 år (5,39 %).

Torsby kommun har som OSA-mål (OSA; organisatorisk och social arbetsmiljö) att sjukfrånvaron ej ska överstiga 5 %. Det målet nådde vi inte under 2022.

Total sjukfrånvarotid av tillgänglig arbetstid, samtliga anställningsformer

Sjukfrånvarotid - samtliga anställda	Totalt i % 2022	Totalt i % 2021
Total sjukfrånvaro	5,78	5,31
Summa tid med långtidssjukfrånvaro (60dgr el mer)	25,64	30,35
Sjukfrånvarotid för kvinnor	6,28	5,97
Sjukfrånvarotid för män	4,16	3,20
Sjukfrånvarotid 29 år eller yngre	5,40	3,72
Sjukfrånvarotid i åldersgruppen 30-49 år	5,39	4,50
Sjukfrånvarotid i åldersgruppen 50 år och äldre	6,17	6,30

Sedan i början av året 2020 och fortsatt har arbetsgivaren påverkats av den pågående pandemin, Covid-19. Verksamheter och ansvariga chefer har fått lägga mycket tid och kraft på bemanning, att tillsätta vikarierande personal. Frånvaro kan även handla om personal (föräldrar) som vårdar sjukt barn, men i den här redovisningen ingår endast frånvaro vid egen sjukdom.

HR-avdelningen ska ge löpande stöd till verksamheterna i personalfrågor och anordnar återkommande utbildningsinsatser inom området. Under maj 2022 genomfördes BAM-utbildning (bättre arbetsmiljö) för chefer och skyddsombud. Utbildningen omfattar tre heldagar och leds av vår företagshälsa Hälsolänken. Syftet är att öka kunskapen inom arbetsmiljöområdet och även att skapa bra förutsättningar för samverkan mellan medarbetare och chefer. Att kommunicera och vara delaktiga i arbetsmiljöarbetet ökar möjligheterna till utveckling inom området.

Vi har även genomfört en "introduktion för nya chefer". Vid detta tillfälle ingår bland annat kunskapsutveckling inom arbetsmiljö och rehabilitering. Att ha kunskap och kännedom om arbetsgivarens rutiner och vilken befogenhet man har som chef, skapar trygghet för chefer att axla sitt arbetsmiljöansvar.

Under 2022 var det dags för upphandling av företagshälsovård, då avtalet löpte ut 30 juni 2022. Redan under andra halvåret 2021 påbörjades förberedelsen för det. Då processen var klar, kunde vi konstatera att Hälsolänken AB åter stod som vinnare

och vi har sedan 22-07-01 ett nytt avtal med den företagshälsan. Vi ser fram emot att gemensamt fortsätta utveckla Torsby kommuns arbetsmiljöarbete. Det innebär bland annat förbyggande arbete, spetsa till insatser hos företagshälsan och ha relevanta verktyg för att nå utveckling.

Vi behöver och vill ha personal som får arbeta i en god och givande arbetsmiljö. Det är viktigt att organisationen skapar förutsättningar för att man ska klara sitt uppdrag, men även att man som medarbetare tar sitt ansvar för att bidra till en god arbetsmiljö och rusta sig med vad som krävs för att klara av att utföra de arbetsuppgifter man tackat ja till via ett anställningsbeslut.

För året 2022 redovisar miljö-, bygg- och räddningsnämnden den lägsta totala sjukfrånvaron 2,27%, den har dock ökat sedan föregående år (2021: 1,17%)

Kommunstyrelsen är den enda förvaltning där det totalt är lägre total sjukfrånvaro 2022 (4,89%) än det var 2021 (5,00%).

Högst sjukfrånvaro bland medarbetarna har socialnämnden (6,81%) och för barn- och utbildningsnämnden har sjukfrånvaron ökat och hamnar på 4,90%.

Vad gäller sjukfrånvaro som pågått 60 dagar eller mer, så är den mest förekommande bland sjukskrivna som är anställda i barn- och utbildningsnämnden, där långtidssjukfrånvaron ligger på 28,82% (2021: 21,27%) I kommunstyrelsen har det skett en markant minskning av sjukfrånvaro som pågått 60 dagar eller längre, under 2022 blir siffran 19,76 % (2021: 36,56%). Socialnämnden har också en sänkt långtidssjukfrånvaro, vid denna redovisning: 27,62% (2021: 32,75). Miljö- bygg- och räddningsnämnden har ingen registrerad långtidssjukfrånvaro under 2022.

Total sjukfrånvarotid i procent per förvaltning samt hur stor del av sjukfrånvaron som pågick 60 dagar eller mer

Förvaltning	Total sjukfrånvarotid	60 dagar eller mer
Kommunstyrelsen inkl fritid och kultur	4,89	19,76
Barn- och utbildningsnämnden	4,90	28,82
Socialnämnden	6,81	27,62
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	2,27	0,00

3.9 Förväntad utveckling

Fortfarande arbetar Torsby kommun med en tre-års-budget. I samband med att kommunens nya mål och vision kommer att tas fram kommer Torsby dock börja planera ekonomin för en längre period. Stora investeringsbehov både i bostäder och i infrastruktur bidrar till en spännande utveckling för Torsby kommun. En paradox är att behov av investeringar ökar trots att befolkningen minskar. Det är främst omflyttningar inom kommunen som gör att behov av bostäder och service ökar i tätorten. När det gäller infrastruktur är den inte beroende av antalet invånare utan samma insatser behöver göras i hela kommunen. Det betyder att färre är med att finansiera de planerade åtgärder. Dessutom kommer kommunen även att få ökande driftkostnader inte minst genom många nya satsningar. Det kommer att behövas stora nya lån som kan påverka resultaten när räntorna börjar stiga igen. Höga lån påverkar också kommunens finansiella stabilitet som behöver säkras genom att stärka det egna kapitalet. Det kan dock kännas extra utmanande, då Sverige står inför en lågkonjunktur med minskande skattekraft och lägra ekonomisk tillväxt. Då krävs stor politisk handlingskraft för att inte tappa farten.

4 Drift- och investeringsredovisning

4.1 Driftredovisning kommunen

Tkr	Nettoutfall 2022	Nettobudget 2022	Avvikelse netto 2022	Nettoutfall 2021
Kommunfullmäktige	-2 058	-1 950	-108	-1 899
Kommunstyrelsen	-147 343	-143 205	-4 138	-135 728
Barn- och utbildningsnämnden	-287 906	-278 918	-8 988	-276 146
Socialnämnden	-336 732	-336 730	-2	-333 554
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-21 451	-21 770	319	-21 057
Valnämnden	-336	-350	14	-39
Överförmyndare	-2 395	-2 450	55	-2 224
Summa styrelser och nämnder	-798 220	-785 373	-12 847	-770 647
Avgår kapitalkostnader	52 042	54 448	-2 406	53 168
Avskrivningar	-44 594	-46 607	2 013	-42 738
Nedskrivningar	-9 894	0	-9 894	-5 719
Pensionsutbetalningar	-21 360	-25 000	3 640	-11 013
PO-avstämning	10 391	0	10 391	
Verksamhetens nettokostnader	-811 635	-802 532	-9 103	-776 949
Skatteintäkter	543 317	526 160	17 157	524 793
Generella statsbidrag	261 954	251 828	10 126	248 772
Kommunal fastighetsavgift	32 714	32 240	474	32 221
LSS-utjämningsavgift	16 521	16 440	81	16 338
Finansiella intäkter	2 599	1 000	1 599	1 076
Finansiella kostnader	-4 800	-3 000	-1 800	-2 445
Skatter och bidrag inkl finansnetto	852 305	824 668	27 367	820 755
Förändring eget kapital	40 670	22 136	18 534	43 806
<i>Nettokostnadsandel</i>	<i>95,2%</i>	<i>97,3%</i>		<i>94,7%</i>

Kommentar till kommunens driftredovisning

Budgetjusteringar som har gjorts under året

- I kommunfullmäktige 2022-02-28 §6 beslutades att resultatförbättring på 5,5 mnkr enligt intäktsprognos läggs till kommunstyrelsens arbetsutskotts förfogande och placeras under kommunledning centralt.
- I kommunfullmäktige 2022-05-23 §71 beslutades att Torsby kommuns andel av den så kallade "skolmiljarden" på 1,2 mnkr ska tillfalla barn- och utbildningsnämnden som ett tilläggsanslag.

Att generella bidrag är så pass mycket högre än budget beror på extra tillskott från

staten på totalt 5 410 tkr enligt följande:

- Små kommuner med särskilda utmaningar 3 781 tkr
- Tillfälligt stöd ökade kostnader för finansiering 230 tkr
- Skolmiljarden 1 218 tkr (enligt beslut ovan så har den tilldelats barn- och utbildningsnämnden)
- Tillfälligt stöd kriget i Ukraina, bidraget är på 489 tkr varav 180 tkr avser 2022
- Skatteverket har gjort en rättelse av den kommunalekonomiska utjämnningen för 2022, vilket gör att generella statsbidrag ökar med 3,2 mnkr

4.2 Investeringsredovisning kommunen

Nämnd (tkr)	Nettobudget 2022	Nettoutfall 2022	Avvikelse	(%)	Nettoutfall 2021
Kommunstyrelsen	-230 618	-182 570	48 048	79,2%	-171 236
Barn- och utbildningsnämnden	-1 312	-759	552	57,9%	-1 017
Socialnämnden	-944	0	944	0,0%	-198
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-8 329	-2 870	5 459	34,5%	0
Summa investeringar totalt	-241 203	-186 200	55 003	77,2%	-172 451

Årets investeringar uppgår per 31 december 2022 till 186,2 mnkr.

Investeringsbudgeten för 2022 är totalt cirka 241,2 mnkr. Det största enskilda projektet i redovisningen är byggnationen av Branäs reningsverk, Branäs vattenverk samt förbättring och utbyggnad av därtill hörande ledningsnät. Detta projekt fortlöper över flera år och omfattar totalt ca 300 mnkr. För 2022 ingår det med ca 140 mnkr i budgeten och vid året slut hade ca 120 mnkr använts. Eftersom projektet har ett partnering-upplägg har budgeten upprättats enligt de föreliggande betalningsplaner vilket kan leda till avvikelser i prognosen men påverkar inte projektet totalt.

En renovering av Stjerneskolans huvudbyggnad pågår. Det omfattar takrenovering och byte av fönster och entrépartier. Budget för projektet 2022 är 1,9 mnkr, men hittills har närmare 4 mnkr använts. Budget och prognos för hela projektet är 5 mnkr.

En kontor och rotrenovering av Snickaren 4 har slutförts under året. Projektets omfattning ökade då behov fanns på både ny ventilation och stamledning. Budget för investeringen är 2 mnkr, 4,1 mnkr har använts.

Det finns också ett pågående projekt på Östmarksvägen, etapp 2 som avser fortsatta delen av Östmarksvägen in mot centrum. Budget närmare 3 mnkr, hittills använt 0,6 mnkr och prognosen är detsamma som budget.

En tank och räddningsbil har köpts in som ska utrustas och som bedöms vara tagna i bruk under februari-mars 2023. Budget totalt är 7 mnkr och prognosen är densamma. Utfall hittills 2022 är 2,6 mnkr.

4.3 Nettoinvestering per huvudområde, kommunen

(tkr)	2022
Infrastruktur, skydd	-9 989
Fritid och kultur	-5 387
Pedagogisk verksamhet	-12 384
Vård och omsorg	-1 631
Affärsverksamhet	-126 880
Övrig verksamhet	-15 313
Inventarier	-14 616
Summa investeringar totalt	-186 200

4.4 Investeringsredovisning per verksamhetsområden och projekt

Till nedanstående tabeller ska till årets budget läggas till del för reinvesteringsutrymme där projekt ej påbörjats på -4 274 tkr, det avser följande:

- VA – ej påbörjade projekt -4 274 tkr

4.4.1 Färdigställda projekt

Investeringsredovisning för de projekt som har avslutas år 2021.

- I de tre första kolumnerna kan man utläsa total budget för de olika projekten och totalt utfall.
- I de tre kolumnerna till höger kan man utläsa årets budget för de olika projekten och årets utfall.

Huvudområde	Projekt	Budget projekt	Ack utfall projekt	Avvikelse projekt	Årets budget	Årets utfall	Årets avvikelse
Infrastruktur, skydd	Beläggning Bergsängsvägen	-550	-1 057	-507	-550	-1 057	-507
	Färdigställa GC-väg på Bangårdsgatan	-1 200	-2 087	-887	-1 200	-2 087	-887
	Sopmaskin	-650	-665	-15	-650	-665	-15
	Traktor inkl snöblad	-1 420	-1 366	54	-1 420	-1 366	54
	Underhåll gata	-3 754	-3 118	636	-3 754	-3 119	636
	Återvinning gammal asfalt	-140	-181	-41	-53	-14	39
	Åtgärder i centrum år 2022	-300	-257	44	-300	-257	44

Huvudområde	Projekt	Budget projekt	Ack utfall projekt	Avvikelse projekt	Årets budget	Årets utfall	Årets avvikelse
Fritid och kultur	Mål och avbytarbås Björnevi	-110	-108	3	-110	-108	3
	Renovering av skjutbanan	-300	-318	-18	-300	-318	-18
	Renovering vindskydd Valberget	-250	-242	8	-250	-242	8
	Stjärnan - fönsterbyte	-75	0	75	-75	0	75
	Utbyte av aggregat eller kompressorer i skidtunneln	-2 070	-3 406	-1 336	-2 070	-3 406	-1 336
Pedagogisk verksamhet	Björnevi - Stjernehallen	-1 500	-1 291	209	-550	-341	209
	Frykenskolan kök	-500	-752	-252	-500	-752	-252
	Förskolan Stöllet, snickerboa	-400	-603	-203	-66	-269	-203
	Kottarna, mattbyte	-300	-184	116	-300	-184	116
	Köksrenovering, Skogsbacken	-75	-269	-194	-75	-269	-194
	Lås- och passersystem vid Stjerneskolans huvudbyggnad	-650	-296	354	-354	0	354
	Oleby skola - förskolan	-300	-35	266	-300	-35	266
	Renovering Holmeskolan 2022	-600	-676	-76	-600	-676	-76
	Stjernebacken - tak och solceller	-600	-805	-205	-600	-805	-205
	Stjerneskolans - renovera staket vid byggprogrammet	-100	0	100	-100	0	100
	Stjerneskolans - renovering industriprogrammet	-950	-1 189	-239	-950	-1 189	-239
	Takbyte - Skogsbacken	-1 400	-1 402	-2	-1 400	-1 402	-2
	Takrenovering Stjerneskolans byggprogram - Tallen 9	-1 250	-1 254	-4	-1 250	-1 254	-4
	Vård och omsorg	Björkarna	-250	-237	14	-243	-229
Takrenovering vid Valbergsgården		-550	-495	55	-550	-495	55
Valbergsgården		-1 800	-3 323	-1 523	-1 200	-907	293

Huvudområde	Projekt	Budget projekt	Ack utfall projekt	Avvikelse projekt	Årets budget	Årets utfall	Årets avvikelse
Affärsverksamhet	Ambjörby pumpstation kiosken	-600	-627	-27	-600	-627	-27
	Långberget åtgärder mot inläckage spillvatten	-100	0	100	-100	0	100
	Ombyggnad kalksilo Stöllet ARV	-500	-411	89	-306	-217	89
	Ransby ARV	-137 000	-138 593	-1 593	-60 000	-66 365	-6 365
	Renovering av lägenhet vid Snickaren 4	-300	-627	-327	-300	-627	-327
	Renovering av lägenhet vid tandkliniken i Sysslebäck	-1 000	-1 097	-97	-1 000	-1 097	-97
	Renovering Ica Frykenhallen	-50	-21	29	-50	-21	29
	Underhåll VA	-4 631	-1 630	3 000	-4 631	-1 630	3 000
	VA servis kvarteret Björken	-1 000	-110	890	-1 000	-110	890
	Övervakning Bjurberget VV	-200	-212	-12	-47	-58	-12
Övrig verksamhet	Byte av hisstelefoner på grund av nedsläckning av 2G/3G	-300	-220	80	-300	-220	80
	Golvet polisgarage - Vasserud 3:8	-500	0	500	-500	0	500
	Gräsklippare med uppsamlare Björnevi	-100	-84	16	-100	-84	16
	Gunneby vägstation	-2 100	-760	1 340	-1 491	-151	1 340
	Kontor och rotrenovering av Snickaren 4	-2 000	-4 125	-2 125	-2 000	-4 125	-2 125
	Ny dusch Karins tvättstuga	-50	-41	9	-50	-41	9
	Parkering vid Valbergsgården	-500	-281	219	-256	-37	219
	Redskapsbärare Belos	-500	-500	0	-500	-500	0
	Renovering av kommunförrådet i Torsby	-245	-235	9	-245	-235	9

Huvudområde	Projekt	Budget projekt	Ack utfall projekt	Avvikelse projekt	Årets budget	Årets utfall	Årets avvikelse
	Renovering Kommunhuset	-450	-601	-151	-450	-601	-151
	Renovering lägenhet vid gamla järnvägsstationen	-150	0	150	-150	0	150
	Riskhantering	-111	0	111	-111	0	111
	Samverkanskontoret i Sysseleback - nytt ventilationssystem	-500	-124	376	-500	-124	376
	Sexhjulig Björnevi	-150	-155	-5	-150	-155	-5
	Snösystem i slalombacken	-100	-100	0	-100	-100	0
	Sophanteringsåtgärder	-400	-335	65	-366	-300	65
	Underhåll fastigheter	-6 587	-6 744	-156	-6 587	-6 744	-156
	Utbyggnad Note	-32 000	-28 312	3 688	0	-548	-548
	Värmepump vid Hantverkshuset i Ambjörby	-600	-432	169	-226	-58	168
Inventarier	Inventarier	-20 183	-5 894	14 289	-20 183	-5 894	14 289
	Maskinpark i Sysseleback	-1 068	-852	216	-1 068	-720	348
	OVK-åtgärder	-2 500	-5 362	-2 862	-2 500	-5 362	-2 862
Summa färdigställda projekt		-238 519	-224 101	14 422	-125 637	-118 197	7 441

4.4.2 Pågående projekt

Investeringsredovisning för pågående investeringsprojekt

- I de tre första kolumnerna kan man utläsa total budget för de olika projekten och bedömd prognos.
- I de tre kolumnerna till höger kan man utläsa årets budget för de olika projekten och årets utfall.

Huvud område	Projekt	Budget projekt	Prognos projekt	Avvikelse budget/prognos	Årets budget	Årets utfall	Årets avvikelse
Infrastruktur, skydd	Beläggning Bergebyvägen	-600	-600	0	-600	-198	402
	Broarbeten Torsby	-110	-110	0	-63	-18	45
	Höljes råvattenbrunn	-862	-400	462	-862	0	862

Huvud område	Projekt	Budget projekt	Prognos projekt	Avvikelse budget/prognos	Årets budget	Årets utfall	Årets avvikelse
	Ny råvattenbrunn/Osmosfilter Östmark	-500	-650	-150	-500	-94	407
	Nya reservkraftverk 2023	-2 350	-2 350	0	-2 350	-470	1 880
	Nytt låssystem kommunhuset	-300	-300	0	-300	-206	94
	Projektering gata	-103	16	119	-103	16	119
	Tekn försörjn Kajshedkr	-6 597	-6 597	0	-1 278	332	1 610
	Utbyte av elcentraler	-150	-150	0	-150	0	150
	Vinkelvägen beläggning och dagvatten	-700	-700	0	-700	-188	512
	Östmarksvägen etapp 2	-2 981	-2 981	0	-2 981	-600	2 381
Fritid och kultur	Halvardsstugan Höljes	-600	-538	63	0	-10	-10
	Renovering av Halvardstugan	-250	-250	0	-250	0	250
	Renovering av Kvarntorp	-350	-400	-50	-350	-857	-507
	Renovering Torsbybadet	-2 000	-2 000	0	-2 000	-447	1 553
Pedagogisk verksamhet	Frykenskolan - renovering av hemkunskapskök	-450	-1 400	-950	-450	-837	-387
	Renovera Stjerneskolans huvudbyggnad	-5 000	-5 000	0	-1 855	-3 962	-2 107
	Solceller - Stjerneskolans huvudbyggnad	-1 600	-1 600	0	-1 600	-145	1 455
	Utredning Kvistbergskolan	0	0	0	0	-265	-265
Affärsverksamhet	Branäs VV	-113 000	-110 000	3 000	-65 000	-49 210	15 790
	Expansion ledningsnät Branäs	-50 000	-50 000	0	-15 868	-4 473	11 395
	Förstärkningsarbeten Branäs VA	-2 659	-2 659	0	-345	-69	276
	Ny råvattenbrunn Lekvattn	-400	-400	0	-344	-206	138
	Ny råvattenbrunn/Osmosfilter Bograngen	-500	-600	-100	-500	0	500

Huvud område	Projekt	Budget projekt	Prognos projekt	Avvikelse budget/prognos	Årets budget	Årets utfall	Årets avvikelse
	Omläggning / Sanering Östmarksvägen Etapp 2	-2 113	-2 113	0	-2 113	-1 585	528
	Utbyggnad Torsby ARV	-150	-150	0	-150	-35	115
	Vinkelvägen	-1 561	-761	800	-1 420	-551	868
Övrig verksamhet	Div projektering	0	-143	-143	0	-143	-143
	Exploatering	0	0	0	0	-576	-576
	Målning av skidtunneln	-400	-400	0	-400	0	400
	Ute- och inommiljö vid Alstogens industrihotell	-1 500	-900	600	-1 413	-572	841
	Ångpanna Syslebäck	-350	-350	0	-350	0	350
Inventarier	Tank- och räddningsbil	-7 000	-7 000	0	-7 000	-2 640	4 361
Summa pågående projekt		-205 136	-201 486	3 651	-111 295	-68 009	43 287

5 Räkenskaper

5.1 Redovisning för kommunen och koncernen

5.1.1 Resultaträkning

tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2022	2021	2022	2021
Verksamhetens intäkter		276 887	275 546	349 366	345 360
Verksamhetens kostnader	XIII	-1 033 791	-1 003 942	-1 086 402	-1 054 366
Avskrivningar enligt plan	I	-44 594	-42 738	-58 648	-55 604
Nedskrivningar	I	-9 894	-5 719	-17 383	-8 698
Verksamhetens nettokostnader		-811 392	-776 853	-813 067	-773 308
Skatteintäkter	II	543 317	524 793	543 317	524 793
Generella statsbidrag och utjämning		311 189	297 331	311 189	297 331
Finansiella intäkter		2 719	1 227	2 961	1 229
Finansiella kostnader		-5 163	-2 692	-9 344	-6 262
Minoritetens andel av resultatet		0	0	0	0
Årets skatt		0	0	972	-38
Resultat före extraordinära poster		40 670	43 806	36 028	43 745
Årets resultat	III	40 670	43 806	36 028	43 745

5.1.2 Balansräkning

tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2022	2021	2022	2021
Tillgångar					
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	IV	856 532	660 203	1 196 929	1 001 507
Maskiner och inventarier	V	38 240	32 507	39 414	33 699
Pågående arbeten/nyanläggning		118 033	188 383	182 101	220 326
		1 012 805	881 093	1 418 444	1 255 532
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Värdepapper och andelar		8 748	10 748	8 694	8 694
Långfristiga fordringar		172	344	88	260
Bidrag till statlig infrastruktur	X	28 905	30 008	28 905	30 008
		37 825	41 100	37 687	38 962
Summa anläggningstillgångar		1 050 630	922 193	1 456 131	1 294 494
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd		723	671	869	791
Fordringar	VI	101 620	72 705	104 681	85 296
Kassa och bank	VII	73 172	117 376	117 411	133 925
Summa omsättningstillgångar		175 515	190 751	222 961	220 011
Summa tillgångar		1 226 145	1 112 944	1 679 092	1 514 505
Eget kapital, avsättningar och skulder					
<i>Eget kapital</i>					
Anläggningskapital	VIII	457 505	389 632	532 225	484 258
Rörelsekapital		-31 317	-4 114	-16 459	-4 176
Summa eget kapital		426 187	385 518	515 765	480 082
Minoritetens andel		0	0	0	0
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner med mera	IX	17 591	16 708	20 768	20 864
Andra avsättningar	X	4 134	4 453	4 134	4 453
Summa avsättningar		21 725	21 161	24 902	25 317
<i>Långfristiga skulder</i>					
Anläggningslån	XI	571 400	511 400	899 004	784 919
Summa långfristiga skulder		571 400	511 400	899 004	784 919

tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
<i>Kortfristiga skulder</i>					
Leverantörsskulder		45 868	40 342	61 900	53 703
Checkräkningskredit		0	0	0	0
Övriga kortfristiga skulder		160 965	154 524	177 521	170 484
Summa kortfristiga skulder		206 832	194 865	239 420	224 187
Summa eget kapital och skulder		1 226 145	1 112 944	1 679 092	1 514 505

5.1.3 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

Tusentals kronor	Not	kommunen 2022-12-31	kommunen 2021-12-31	koncernen 2022-12-31	koncernen 2021-12-31
Borgensåtaganden		332 830	278 055	9	54
Garanterade lånelöften					
Pensionsförpliktelser	XII	269 056	280 931	269 056	280 931
Investeringsbidrag med villk återbet skyldighet				0	0
Garantiåtaganden Fastigo				201	194
Företagsinteckningar				245	245
Fastighetsinteckningar				0	0
Summa		601 886	558 986	269 511	281 424

Torsby kommun har i april 1997 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och landsting/regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Torsby kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 316 kronor och totala tillgångar till 537 006 752 858 kronor. Torsby kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 967 426 930 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 969 560 942 kronor.

5.1.4 Fem år i sammandrag, kommunen

(mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Resultaträkning					
Verksamhetens nettokostnader	-811	-777	-785	-783	-759
Skatter och bidrag	855	822	804	773	775
Finansnetto	-2	-2	-1	-1	-2
Årets resultat	41	44	19	-11	14
(mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Balansräkning					
Mark och byggnader	975	849	732	682	659
Maskiner och inventarier	38	33	33	34	30
Värdepapper, aktier och andelar	9	11	11	9	15
Långfristiga fordringar	0	0	1	10	11
Bidrag till statlig infrastruktur	29	30	13	11	12
Pågående arbeten	0	0	0	0	0
Summa anläggningstillgångar	1051	922	789	746	727
Övriga fordringar	102	73	57	63	38
Kassa och bank	73	117	96	61	105
Summa omsättningstillgångar	176	191	153	124	143
Summa tillgångar	1 226	1 113	942	870	870
Anläggningskapital	458	390	384	375	353
Rörelsekapital	-31	-4	-42	-52	-11
Summa eget kapital	426	386	342	323	342
Avsättningar pensioner	18	17	14	10	6
Andra avsättningar	4	4	0	0	7
Anläggningslån	571	511	391	361	361
Kortfristiga skulder	207	195	195	176	154
Summa eget kapital och skulder	1 226	1 113	942	870	870
Folkmängd 31/12	11 411	11 472	11 549	11 616	11 719

5.1.5 Kassaflödesanalys

(tkr)	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021
<i>Den löpande verksamheten</i>				
Årets resultat	40 670	43 806	36 028	43 745
<i>Justeringar:</i>				
Avskrivningar	44 594	42 738	58 648	55 604
Nedskrivningar	9 894	5 719	17 383	8 698
Övriga justeringar				
Avsättningar/minoritetsintressen	564	7 214	-415	7 242
Realisationsresultat	-44	-1 479	868	-1 850
Överföring till eget kapital	0	0	0	0
Förändring förråd	-52	96	-78	93
Förändring kortfristiga fordringar	-28 915	-16 258	-19 385	-26 958
Förändring leverantörsskulder	5 526	-3 260	8 197	1 933
Förändring övriga kortfristiga skulder	6 441	2 608	6 503	3 217
<i>Kassaflöde från den löpande verksamheten</i>	78 677	81 184	107 749	91 723
<i>Investeringsverksamheten</i>				
Inköp av inventarier	-12 734	-6 501	-13 274	-6 441
Försäljning av inventarier	0	0	0	0
Inköp av anläggningstillgångar	-105 460	-64 469	-96 030	-96 445
Försäljning av anläggningstillgångar	44	9 409	1 756	9 814
Pågående arbeten	-68 006	-101 481	-132 074	-133 424
Aktier och andelar	2 000	0	0	0
Ökning/minskning av finansiella fordringar	172	172	172	87
Ökning/minskning statlig infrastruktur	1 103	-17 418	1 103	-17 418
<i>Kassaflöde från investeringsverksamheten</i>	-182 881	-180 288	-238 347	-243 827
<i>Finansieringsverksamheten</i>				
Nya lån	60 000	120 000	120 000	159 712
Minskning långfristiga fordringar	0	0	0	0
Förändring övriga långfristiga skulder	0	0	0	0
Checkräkningskredit	0	0	0	0
Amorteringar	0	0	-5 226	-4 248
Justering kortfristig del av långfristig skuld	0	0	-690	-685
<i>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</i>	60 000	120 000	114 084	154 779
<i>Årets kassaflöde</i>	-44 204	20 896	-16 514	2 676
IB Likvida medel	117 376	96 480	133 925	131 249
UB Likvida medel	73 172	117 376	117 411	133 925

5.1.6 Redovisning VA-verksamhet

Från 2007 gäller en ny vattenlag. I lagen föreskrivs att kostnader och intäkter för vatten- och avloppshantering ska särredovisas i kommunernas årsredovisning.

Viktiga händelser under året

- Ransby reningsverk är besiktigat och taget i drift.
- Vattenkiosk installerad i Torsby vid kommunförrådet.

Framtid

- Vattendomar ska upprättas.
- Nytt driftövervakningssystem för att säkra driften av anläggningarna.
- Branäs vattenverk, ska tas i drift.
- Ny överföringsledning från dalen till toppen i Branäs för att förstärka vattendistributionen.
- Vattenkiosk ska installeras i Branäs.

Resultaträkning, vatten och avlopp

(tkr)	Bokslut 2022	Budget 2022	Bokslut 2021
Verksamhetens intäkter			
Brukningavgifter	30 378	35 570	33 028
Interna intäkter	2 658		2 825
	33 036	35 570	35 853
Verksamhetens kostnader			
Externa kostnader	-25 756	-30 174	-26 826
Interna kostnader	-2 092	0	-3 258
Avskrivningar	-4 383	-4 553	-4 509
	-32 232	-34 727	-34 593
Verksamhetens nettokostnader	804	843	1 260
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	-804	-843	-1 260
Periodens driftresultat	0	0	0
Skattebidrag	0	0	0
Årets resultat	0	0	0

Balansräkning, vatten och avlopp

(tkr)	Bokslut 2022-12-31	Bokslut 2021-12-31
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	315 661	194 897
Summa anläggningstillgångar	315 661	194 897
Omsättningstillgångar		
Kundfordringar	2 897	2 274
Övriga fordringar	0	0
Summa omsättningstillgångar	2 897	2 274
Summa tillgångar	318 558	197 171
Eget kapital	43 082	43 082
Balanserat resultat	-9 425	-9 425
Årets resultat	0	0
Summa eget kapital	33 657	33 657
Långfristiga skulder		
Lån från kommunen	256 307	142 337
Summa långfristiga skulder	256 307	142 337
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	3 484	3 924
Övriga skulder	25 110	17 253
Summa kortfristiga skulder	28 594	21 177
Summa skulder och eget kapital	318 558	197 171

5.1.7 Redovisningsprinciper

Redovisningen har skett enligt god redovisningssed. Årsredovisningen har upprättats enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning och i enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

- Från RKR (Rådet för kommunal redovisning) har en ny rekommendation kommit som tillämpas från och med 2019; RKR R4 materiella anläggningstillgångar. Från och med 2017 tillämpar Torsby kommun komponentavskrivning fullt ut på nya investeringar. Komponentavskrivning har också tillämpats från och med 2017 på äldre investeringar som har ett restvärde på 5 mnkr och högre. Torsby bostäder redovisar från och med 2016 enligt det nya regelverket, K3.
- Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner har redovisats enligt god redovisningssed.
- Upplupna kostnads- och intäktsräntor per den 31 december 2021 har bokförts om de varit av väsentlig storlek.
- Fakturor utställda efter den 31 december 2022 är periodiserade till den period de hör till.
- Statsbidrag och skatteintäkter har beräknats enligt gällande rekommendationer vid bokslutstillfället.
- Semesterlöneskuld, okompenserad övertid samt sociala avgifter på dessa är bokförda som en kortfristig skuld.
- Kommunens pensionskuld för beräknade pensionsutbetalningar till arbetstagare och pensionärer återfinns i bokslutet som tre olika delar, allt redovisat enligt gällande lagar och rekommendationer. Avsättningar för pensioner omfattar kompletterande ålderspension samt garantipensioner. Den skuld som avsåg intjänade pensioner under åren 1998 och 1999 samt vissa regleringsposter därefter har betalats 2004. Intjänad pension från och med år 2000, det vill säga den individuella pensionen, kostnadsbokförs under intjänandeåret och utbetalas i början av nästkommande år. I bokslutet redovisas denna skuld som en kortfristig skuld. Intjänade pensioner före 1998 återfinns i bokslutet under ansvarsförbindelser och ingår alltså inte i balansräkningen.
- Anläggningstillgångarna har i balansräkningen redovisats till anskaffningsvärdet efter avdrag för investeringsbidrag och planenliga avskrivningar. Avskrivningarna görs efter en bedömning av tillgångarnas nyttjandeperiod efter viss vägledning av SKR:s förslag till avskrivningar.
- Kapitalkostnader beräknas enligt nominell metod. Avskrivningar beräknas på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde. Internränta beräknas på bokfört värde. År 2022 uppgick internräntan till 1 procent.
- Sammanställd redovisning har gjorts enligt lag.
- Externredovisning: I den externa resultaträkningen har alla interna debiteringar som hyror, avgifter och tjänster eliminerats.
- Leasingkostnader (8 975 tkr) har redovisats enligt reglerna för operationell

leasing.

5.1.8 Begreppsförklaringar

- Anläggningstillgångar = Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk.
- Anläggningsskapital = Skillnad mellan anläggningstillgångarna och de långfristiga skulderna.
- Avskrivning = Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar.
- Balansräkning = Visar den ekonomiska ställningen och hur den förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen har använt sitt kapital respektive hur kapitalet har anskaffats.
- Eget kapital = Den del av tillgångarna som är finansierade med egna medel. Delas upp i rörelsekapital och anläggningsskapital.
- Kapitalkostnad = Benämning för internränta och avskrivningar.
- Kortfristig skuld = Skulder med löptid kortare än ett år.
- Nettokostnad = Verksamhetens driftkostnad efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar.
- Omsättningstillgångar = Tillgångar ej avsedda för långvarigt bruk (till exempel kundfordringar, förråd, bank, kassa).
- Periodisering = Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder i vilka de verkligen uppstår.
- Resultaträkning = Visar hur det egna kapitalet har förändrats under året.
- Rörelsekapital = Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.
- Soliditet = Visar hur stor del av det totala kapitalet som är eget kapital.
- Finansnetto = Finansiella intäkter (till exempel räntor) minus finansiella kostnader (till exempel räntor på våra lån).

5.1.9 Noter

	Kommunen 2022-12-31	Kommunen 2021-12-31	Koncernen 2022-12-31	Koncernen 2021-12-31
Not I				
Avskrivningar				
Byggnader	-37 593	-35 511	-51 089	-47 778
Nedskrivningar	-9 894	-5 719	-17 394	-8 719
Avskrivningar utöver plan	0	0	11	21
Inventarier	-7 001	-7 227	-7 559	-7 826
	-54 488	-48 457	-76 031	-64 301
Not II				
Skatte- och bidragsintäkter				
Skatteintäkter	526 167	509 677		
Skatteavräkning	17 150	15 115		
Kommunalekonomisk utjämning	261 954	248 772		
Kommunal fastighetsavgift	32 714	32 221		
LSS-utjämningsbidrag/avgift	16 521	16 338		
Sysselsättningsstöd				
	854 506	822 123		
Redovisade skatteintäkter				
Preliminär skatteinbetalning under året	526 167	509 678		
Slutavräkning innevarande år	13 462	13 196		
Slutavräkning föregående år	3 688	1 919		
	543 317	524 793		
Not III				
Årets resultat				
Torsby kommun			40 670	43 806
Torsby Flygplats AB			0	-31
Torsby Bostäder AB			-4 643	714
Torsby Utvecklings AB			1	28
Koncernmässiga justeringar			0	-772
			36 028	43 745

	Kommunen 2022-12-31	Kommunen 2021-12-31	Koncernen 2022-12-31	Koncernen 2021-12-31
Not IV				
Byggnader och mark				
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>				
Vid årets början	1 493 254	1 346 410	2 025 921	1 815 158
Nyanskaffningar	173 466	165 950	228 104	229 869
varav pågående arbete	118 033	188 383	182 101	220 326
Avyttringar, utrangeringar och korrigeringar	-1 128	-19 106	-3 752	-19 106
	1 665 592	1 493 254	2 250 273	2 025 921
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>				
Vid årets början	-644 669	-614 614	-804 089	-758 768
varav ackumulerade nedskrivningar	-100 213	-94 495	-124 914	-116 195
Avyttringar, utrangeringar och korrigeringar	1 128	11 176	1 328	11 176
Årets avskrivning enligt plan	-37 593	-35 511	-51 100	-47 778
Nedskrivning	-9 894	-5 719	-17 383	-8 719
	-691 028	-644 669	-871 244	-804 089
Bokfört värde vid årets slut	974 565	848 586	1 379 030	1 221 833
varav VA-anläggningar	315 661	194 897	315 661	194 897
Genomsnittlig nyttjandeperiod	30,78	31,02		
<i>Bokfört värde per fastighetskategori</i>				
Markreserv	7 314	7 314	7 314	7 314
Verksamhetsfastigheter	394 970	378 764	394 970	378 764
Affärsfastigheter	338 923	224 253	743 388	597 500
Publika fastigheter	81 315	79 273	81 315	79 273
Fastigheter för annan verksamhet	116 107	122 396	116 107	122 396
Övriga fastigheter	23 711	24 731	23 711	24 731
Exploateringsfastigheter	3 255	2 885	3 255	2 885
Skogsfastigheter	8 970	8 970	8 970	8 970
Bokfört värde totalt för samtliga kategorier	974 565	848 586	1 379 030	1 221 833

	Kommunen 2022-12-31	Kommunen 2021-12-31	Koncernen 2022-12-31	Koncernen 2021-12-31
Not V				
Maskiner och inventarier				
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>				
Vid årets början	114 422	107 921	122 009	115 568
Nyanskaffningar	12 734	6 501	13 274	6 441
Avyttringar och utrangeringar	0	0	0	0
	127 156	114 422	135 283	122 009
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>				
Vid årets början	-81 915	-74 688	-88 310	-80 484
varav ackumulerade nedskrivningar	-1 846	-1 846	-1 846	-1 846
Avyttringar och utrangeringar	0	0	0	0
Årets avskrivning enligt plan	-7 001	-7 227	-7 559	-7 826
Nedskrivning	0	0	0	0
	-88 916	-81 915	-95 869	-88 310
Bokfört värde vid årets slut	38 240	32 507	39 414	33 699
Genomsnittlig nyttjandeperiod	9,25	8,21		
Not VI				
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	13 276	13 859	12 575	13 145
Skattefordringar	11 769	10 054	14 124	12 532
Interimsfordringar	76 474	48 674	77 362	59 130
Övriga fordringar	101	118	620	489
Kortfristiga placeringar	0	0	0	0
Summa kortfristiga fordringar	101 620	72 705	104 681	85 296
Not VII				
Kassa och bank				
Torsby kommun			73 172	117 376
Torsby Flygplats AB				2584
Torsby Bostäder AB			43 904	13 494
Torsby Utvecklings AB (49%)			335	471
Summa kassa och bank			117 411	133 925

	Kommunen 2022-12-31	Kommunen 2021-12-31	Koncernen 2022-12-31	Koncernen 2021-12-31
Not VIII				
Eget kapital				
Koncernen				
Ingående eget kapital	385 518	341 712	480 082	436 361
Uppskrivning andelar Kommuninvest	0	0		
Årets resultat	40 670	43 806	36 028	43 745
Minoritetens andel	0	0	0	0
Övriga koncernmässiga justeringar	0	0	-345	-24
Utgående eget kapital koncernen	426 187	385 518	515 765	480 082
<i>Kommunen</i>				
<i>Anläggningskapital</i>				
Anläggningstillgångar	1 050 630	922 193		
Anläggningslån	-571 400	-511 400		
Pensionsskuld	-17 591	-16 708		
Andra avsättningar	-4 134	-4 453		
Summa	457 505	389 632		
<i>Rörelsekapital</i>				
Omsättningstillgångar	175 515	190 751		
Kortfristiga skulder	-206 832	-194 865		
Summa	-31 317	-4 114		
Totalt eget kapital kommunen	426 187	385 518		
Not IX				
Pensionsavsättningar				
Ingående avsättning	16 708	13 947		
Pensionsutbetalningar	-1 894	-1 824		
Nyintjänad pension	1 649	3 068		
Ränte- och basbeloppsuppräkringar	347	237		
Förändring av löneskatt	172	539		
Övriga regleringar	609	741		
	17 591	16 708		

	Kommunen 2022-12-31	Kommunen 2021-12-31	Koncernen 2022-12-31	Koncernen 2021-12-31
Not X				
Bidrag till statlig infrastruktur				
Ingående bidrag till statlig infrastruktur	31 700	13 510	31 700	13 510
Utbetalt bidrag till infrastruktur under året	0	18 190	0	18 190
Avsättning infrastruktur	0	0	0	0
	31 700	31 700	31 700	31 700
Upplösning statlig infrastruktur				
Ingående upplösning statlig infrastruktur	-1 692	-920	-1 692	-920
Årets upplösning	-1 103	-772	-1 103	-772
	-2 795	-1 692	-2 795	-1 692
Bokfört värde vid årets slut	28 905	30 008	28 905	30 008
Andra avsättningar				
Avsatt för infrastruktur				
Redovisat värde vid årets början	4 453	0	4 453	0
Periodens avsättningar		4 453	0	4 453
Ianspråktaga avsättningar	-319	0	-319	0
Utgående avsättningar	4 134	4 453	4 134	4 453
Not XI				
Långfristiga skulder				
Ingående skuld	511 400	391 400	784 919	630 140
Nya lån	60 000	120 000	120 000	159 712
Övriga långfristiga skulder	0	0		
Amorteringar	0	0	-5 226	-4 248
Återföring uppbokade amorteringar 2021	0	0	4 536	3 851
Uppbokning beräknade amorteringar 2022	0	0	-5 225	-4 536
Utgående skuld	571 400	511 400	899 004	784 919

	Kommunen 2022-12-31	Kommunen 2021-12-31	Koncernen 2022-12-31	Koncernen 2021-12-31
<i>Fördelning anläggningslån</i>				
Torsby kommun			571 400	511 400
Torsby Bostäder AB			327 604	273 519
<i>Summa</i>			899 004	784 919
Långfristiga lån				
Förfaller till räntejustering enligt följande				
Inom 1 år	148 564	168 762		
2-5 år	422 836	342 638		
	571 400	511 400		
Not XII				
Pensionsförpliktelser				
Ingående avsättning	280 931	289 569		
Pensionsutbetalningar	-16 171	-16 280		
Ränte- och basbeloppsuppräknings	6 692	4 117		
Förändring av löneskatt	-2 440	-1 687		
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	6 758		
Övriga regleringar	-580	-1 546		
Garanterad pensionsnivå	0	0		
	268 432	280 931		
Not XIII				
Kostnad för räkenskapsrevision				
	100 000	100 000		

5.1.10 Revisionsberättelse

TORSBY KOMMUN
KOMMUNREVISORERNA

Till
Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av kommunfullmäktige utsedda revisorer i Torsby kommun, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmanrevisorer även verksamheten som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Revisorernas analyser av väsentlighet och risk har varit vägledande för valet av granskningsinsatser och har utgjort grunden till revisionsplanen för verksamhetsåret 2022.

Vi har löpande tagit del av styrelsens och nämndernas verksamhet via protokoll och andra beslutsunderlag, samt genom samtal med förtroendevalda och tjänstemän. Vidare har räkenskaperna samt den interna kontrollen granskats. Träffar har genomförts med vår uppdragsgivare, kommunfullmäktiges presidium. KPMG har biträtt oss vid revisionen.

Resultatet och omfattningen av genomförd granskning framgår nedan och i bilaga 1 Revisorernas redogörelse, bilaga 2 Lekmanrevisorernas granskningsrapport, i bilaga 3 Revisionsberättelser från det kommunala företaget, i bilaga 4 Granskningsrapport för drifts- och servicenämnden samt i bilaga 5 Granskningsrapport för hjälpmedelsnämnden. *Rapport för Fryksdalens samordningsförbund har ej erhållits ännu.*

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Torsby kommun i allt väsentligt bedrivit verksamheten från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild och i allt väsentligt upprättats enligt lag och god sed.

**TORSBY KOMMUN
KOMMUNREVISORERNA**

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt.

Beträffande verksamhetsmålen är vår sammanfattande bedömning att det likt tidigare år är svårt att avgöra vad som krävs för att ett huvudmål ska anses vara uppfyllt. Vi har av den anledningen avgränsat vår bedömning till att omfatta enbart de finansiella målen för god ekonomisk hushållning.

Vi ser fortsatt en uppenbar risk med fullmäktigemål som inte på ett tydligt sätt ger förutsättningar för styrning och mätbarhet, vilket vi påtalat i samband med de senaste årens granskningar. Vi vill uppmärksamma kommunfullmäktige på detta.

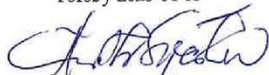
Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning godkänns.

Revisionsberättelsen är upprättad av de, av kommunfullmäktige valda revisorerna i Torsby kommun.

Med hänsyn till kommunallagens regler om jäv och kommunfullmäktiges beslut har nedanstående revisorer inte deltagit i revisionen av följande nämnd; Stig Renhult av barn- och utbildningsnämnden.

Torsby 2023-04-05

Anitha Syvertsson

Anders Nilroth

Inger Larén

Stig Renhult

Ingela Käreskog

Bilaga 1	Revisorernas redogörelse 2022
Bilaga 2	Granskningsrapport Torsby Bostäder AB 2022
Bilaga 3	Revisionsberättelse från Torsby Bostäder AB 2022
Bilaga 4	Granskningsrapport drifts- och servicenämnden 2022
Bilaga 5	Granskningsrapport hjälpmedelsnämnden 2022

De sakkunnigas rapporter har lämnats till fullmäktige löpande under året.